

GULE ROSER

RUD LANGE

GULLE ROSER

Rud Henri Emil Lange, født 28. Februar 1884,
har udgivet:

ENE 1909
DRØMME 1910
JULEFRED 1910

KØBENHAVN 1911
DANSK LITTERÆRT FORLAG

AL RET FORBEHOLDES

FORORD

FORFATTEREN, der har skrevet denne Bog, er død, og han har testamenteret mig Manuskriftet.

Hans Testamente lød saadan:

Kære Ven! Jeg følger stadigt, at det gaar ned ad Bakke med mig.

Mine nervøse Anfald bliver hyppigere og hyppigere, og snart er jeg vel slugt af det store Mørke.

Naa, jeg vil ikke beklage mig, — jeg kan huske, at Du engang lidt hjerteløst sagde: „Gud give, Folk vilde holde deres Melankoli for dem selv og ikke plage os andre med den!“

Jeg forstod godt, at det var møntet paa mig, — og jeg undskylder Dig hellere end gerne, — for jeg synes nemlig selv, at Du desværre har saa sørgelig Ret.

Men nu maa Du ikke blive vred paa mig for den Anmodning, jeg retter til Dig.

Du er den eneste, jeg vover at betro mig til, for Du har dog engang imellem taget mig alvorligt og hørt taalmodigt paa mig, og det takker jeg Dig saa uendeligt for.

Fra jeg var ganske ungt Menneske, har jeg ikke kunnet aabne min Mund, uden man har let af mig, — selv naar jeg har været fortvivlet, har ogsaa det været et Æmne til Morskab, — jeg har slet ikke passet til den Verden, hvori jeg er sat.

I de senere Aar, hvor jeg endda er blevet til en Gadeoriginal, har jeg overvundet mig selv, — jeg er blevet overlegen og ligegyldig for alt.

Jeg vandrer alene omkring, højt hævet over alt jordisk, — maaske kan jeg udtrykke det ved, at jeg føler mig, som en Giraf maa føle sig, om den var indespærret i en Hønsegaard. Men nu maa jeg hellere gaa til Sagen, — ellers bliver Du maaske træt af mig.

Du ved jo, at jeg altid har elsket Poesi, at jeg næsten kun har levet i dens Skumring, — men Du ved maaske ikke, at jeg selv har forøgt mig, — jeg har nu brændt alle mine Digte, men jeg har ikke nænnet at brænde dette Manuskrift, jeg hermed sender Dig.

Det skildrer en af de første Nedværdigelses-tilstande, jeg havde, — og naar Du nu har læst,

---

hvad jeg oplevede, vil Du maaske forstaa, at jeg fik et Nervechok, og Du vil sikkert ogsaa forstaa, at det varede meget længe, inden mit fintmærkende og uendeligt vibrerende Sind fandt det. Hvor meget det er værd literært, vil jeg lade Kritikere bedømme, — selv synes jeg, der er saa meget godt i det, at det nok er en Udgivelse værd, og jeg beder Dig derfor sørge for, at det kommer ud.

Selv vil jeg ikke lægge Navn til, — Folk har grint tilstrækkelig af mig, mens jeg levede, — men det staar Dig frit for, om Du vil udgive det anonymt, eller Du selv vil bære det med Dit Navn.

Selv ønsker jeg nu kun Fred i min fattige Grav: „de mortuis nil nisi bene“ — — — jeg er lykkelig over, at ingen mere morer sig over mig.

Lev nu vel, — lev inderlig vel, — lev forresten lidt bedre end jeg — — — og tænk paa den Smerte, jeg følte, da jeg skrev denne Bog.

Farvel, kære Ven, — Farvel og paa Gensyn ude i det ukendte.

Din
Viktor.

— — — —

Ja, dette Testamente er egentlig Forord nok, — og naar jeg nu til hans egen Skildring følger

---

et Brev fra ham, der blev fundet i hans Moders Gemmer, tror jeg ikke, at jeg behøver at fortælle nærmere om ham, uden at han er død paa en Nerveklinikk nede i Tyskland.

København, i November 1911.

RUD LANGE.

MIN egen Mo'r! Du skriver til mig, at jeg har gjort Dig en uendelig Sorg, og at Du indfletter mig i Din Aftenbøn for at bede den Almægtige holde sin Haand over mig og lede mine Veje saaledes, at jeg ikke mere skal bringe min gamle syge Mo'r Sorg.

Du skriver, at jeg --- siden Fader kom paa Sindssygeanstalten --- har været den eneste, der har gydt Morgenrødme over Dit Liv, --- og at jeg er den eneste, Du har tilbage, Du kan leve for.

Nu synes Du, at vi er fjærnet saa langt fra hinanden. Du sover ikke for min Skyld, Du ønsker, at Du aldrig havde født mig, --- Du græder hele den lange Dag.

Men min egen kære elskede lille Mo'r --- Du skal vær's'go sove, og Du maa sandelig spare Dine Taarer, til Du om kort Tid faar Grund til at græde Glædestaarer over, at det er mig, Du har baaret under Dit store og altfor gode Hjerte. Med Stolthed vil Du faa Grund til at sige til Folk: „Ja, det er jo *min* Søn,“ og Folk vil saa bøje sig i Ærbødighed for *min* Mo'r.

Først og fremmest, tro kun det aller bedste om mig, og dernæst: lad være med at læse alle de dumme Avisers løgnagtige Beretninger, — gør som jeg, — jeg læser aldrig Aviser.

Under alle Omstændigheder haaber jeg, at dette Brev skal overbevise Dig om, at den Mening, Du har faaet om mig — efter Avisernes Beretning — er ganske taabelig.

Det hele beroede paa Uheld, — og Du vil snart forstaa, at jeg ikke er Lystmorder, eller hvad nu Bladene har fundet paa at fortælle, for jeg skal nemlig sige Dig, at jeg forholdt mig absolut tavs i Retten, — og saa maatte Aviserne jo selv digte Sensationen om mig.

„Hvorfor jeg ikke fortalte noget?“ vil Du sikkert spørge — men Du kan tro nej, — jeg fortæller ikke mit Livs dyreste Hemmelighed til andre end min lille Mo'r, — som jeg véd er lige saa tavs som den mørke Grav, vi engang skal ligge i. Jeg sidder nu i Fængslet, har Maaneskin og en Ederkop til Selskab, — og en Dag var der endda en lille tynd Solstraale, som forvildede sig ind til mig.

Slutteren er skikkelig og min Mad forførelig.

Her bliver banket underligt omkring paa Væggene om Natten, — det er vist de andre Fanger, der har et eller andet mærkeligt Signaliseringsystem.

Men nu skal jeg begynde at fortælle Dig, hvordan det var, jeg kom til at ramme Drogen med min Revolver.

Aviserne har sikkert berettet, — at jeg, da jeg en Dag i den stærkeste Besøgstid sad udenfor d'Angleterre, hvor jeg drak min Eftermiddags-Whisky, havde trukket en Revolver op af Lommen og skudt efter en lille Dreng, uden heldigvis at ramme — men hans Ansigt var blevet oversaaet med Krudtkorn.

Det forholder sig for saa vidt rigtigt, — blot var det ikke min Hensigt at ramme ham, — han kom nemlig løbende forbi, lige i det Øjeblik jeg fyrede.

Jeg havde nemlig siddet og stirret efter noget bestemt ude paa Torvet, og da jeg saa skød efter det, var det, at den fjollede Unge i det samme kom springende forbi.

Hvad jeg skød efter, skal Du snart faa at vide. Da jeg kom i Retten, sagde jeg, at det var da ganske taabeligt at tro, at jeg vilde skyde en mig ganske ubekendt og ligegyldig Dreng.

Idioterne vilde ikke tro mig, og saa gad jeg

naturligvis ikke fortælle Sandheden og sagde kun, at jeg skød, fordi det vilde gøre mig at se Virkningen paa alle disse sløve og ædende Cafégæster.

Forresten maa jeg sige, at jeg ogsaa fortalte dem, at det kun var med løst Krudt, jeg havde skudt, — men det blev ikke engang troet, selv da jeg viste, at de andre Patroner i Revolveren ikke var ladet med Kugle.

Naturligvis vakte Skuddet vild Bestyrtelse, især da Drengen ude paa Gaden væltede om og begyndte at skribe og hyle værre end en Gris.

Gæsterne sprang op fra deres Stole; jeg hørte, hvordan Borde væltede, og hvordan Service klirrede ned.

„Mord!“ blev der skreget, „Mord!“

Min tykke Livkellner — Andresen — løb ud paa Torvet, virrede med Hovedet, spjættede med Benene og vinkede med Armene.

„Politi!“ skreg han, „Politi!“

Politibejtanten ovre paa Hjørnet satte i fuldt Firspring over mod Caféen — han tog sin Hjelms Haanden for at faa bedre Fart paa.

Alle Steder fra blev jeg grebet, — man ruskede og sled i mig, — men jeg var overlegen og Situationen fuldt ud voksen.

Jeg forholdt mig ganske tavs til Mængdens Spørgsmaal, og jeg saa' overlegent paa dem alle.

Men det pinte mig lidt at høre den fjollede Drengs ustandselige Hysten. Da Bejtanten kom hen til mig, sagde jeg roligt og værdigt: „Aa, gode Mand, hav den Godhed at gøre Deres Pligt, — før mig til Retten, men skaf mig en Automobil, selvfølgelig betaler jeg selv.“

Ja, jeg var virkelig overlegen — nærmest naadig, og Du vilde have været stolt over at se mig, — for det er dog først, naar man kommer i pinlige Situationer, at man kan vise sig som den virkelig fine Mand.

I Retten blev jeg forhørt, — jeg maatte betale Drengens Fader en meget stor Bøde, men jeg trak uden at blinke min Checkbog op af Lommen og rundede Beløbet betydningfuldt op.

„Tak, min gode Mand,“ sagde jeg, da han stak sin Arbejdsnæve frem for at takke, „jeg trænger ikke til Deres Tak.“

De blev alle imponerede, — Assessoren lo, saa Taarerne trillede ham ned i hans Fip-skæg, — men det var selvfølgelig for at skjule, hvor lammet han var over den grandseigneuragtige Opræden, jeg viste.

Foruden Bøden til Faderen fik jeg altsaa Fængselsstraf. Nu er den snart overstaaget, og naar jeg er fri Mand igen, tænker jeg saa smaat paa at komme hjem og besøge Dig.

Der er dog ingen Steder paa hele Jorden, hvor man har det saa godt som hjemme hos Dig, lille Mo'r.

Jeg længes efter at sidde paa Hug foran Dig, medens Du stryger mig ind gennem mit bølgende Haar med Dine tynde, fine altid smaaskælvende Fingre.

Og naar jeg kommer hjem, skal Du hver Dag have Din sorte Kappe paa med de hvide Moirébaand, der altid vifter Dig ned over Ryggen.

Du skal have Dit fine gamle, franske Silkesjal over Skulderen, og Du skal svie Lavendler af over Kakkellovnen.

Hele Dagen skal jeg køre Dig rundt i Haven i Din Rullestol, og om Aftenen skal Du læse Dine Kærlighedsbreve højt for mig. — Du véd nok dem, der ligger i den øverste Skuffe i Chatollet, — dem, der er bundet en rød Silkesnor om.

Hvis Du endnu kan læse dem uden Brillen, — saa er det sandelig godt gjort.

* * *

Men nu vil jeg, for ikke at spænde Dig paa Pinchænken, kort og godt fortælle Dig min Hemmelighed, og Du vil hurtigt indse, at jeg er ved at blive en berømt Mand.

„Hvordan det dog?“ vil Du spørge, og jeg maa ærligt vedgaa, at det Omraade, jeg har udforsket, ligger langt udenfor noget af det, jeg før har beskæftiget mig med.

Kort og godt — jeg er ved at blive en berømt zoologisk Videnskabsmand.

Mere berømt end Darwin og alle de andre store Naturforskere vil jeg blive.

Ja, Du vil sikkert ikke tro det om Din Søn men jeg har fundet Grundformen for alt organisk Liv, — jeg har fundet, hvordan det første levende Kim er skabt.

Og det første Kim, — det er ikke noget mikroskopisk nej, det er et meget iøjnefaldende Dyr, det er nemlig en Mellemting mellem en Elefant og en Flue.

Det er snart et halvt Aar siden, at jeg første Gang saa' Dyret.

Jeg sad en Aften — som Du véd jeg gør hver Aften — og digtede ved mit Skrivebord.

Som jeg sad og tænkte over et Rim, saa' jeg pludselig noget bevæge sig hen over den blanke Mahogniflade ...

Først saa' jeg ligegyldigt og aandsfravæ-

rende paa det, — men snart kunde jeg ikke faa mine Øjne bort fra det. Det var et Dyr, — det mærkeligste Dyr, jeg nogensinde har set. Det var en lille, lysegyllden Elefant med en hvid Mus' røde Ildøjne. Det havde Snaabel, Stødrænder og Klumpfødder, var paa Størrølse som en Oldenborre, — men paa dets Ryg sad nogle florlette Spyfluevinger, og ved Hjælp af dem svirrede det ustandselig rundt.

Jeg greb efter det, men det var mig ikke muligt at faa fat i det, — og hvor det blev af, aner jeg ikke, — men havde jeg siddet lidt, kom det igen og svirrede foran mig paa Bordpladen.

Jeg gik i Seng, ærgerlig over at være distraheret af dette underlige Dyr.

Næste Dag tænkte jeg ikke paa det, — men om Aftenen kom det igen, og det gjorde det alle de følgende Aftener. I Begyndelsen var jeg ligesom lidt bange for det, — for det var der nemlig aldrig, naar jeg jagede efter det.

En Aften, jeg var særlig nervøs, trak jeg min Revolver frem og fyrede efter det.

Om det blev ramt, véd jeg ikke, — men mit Blækhus smadrede, og Blækket løb ned over mine nye graa Benklæder.

Den Aften kom Dyret ikke, men næste Aften var det der, og fremdeles hver Aften, men nu havde jeg fundet et Middel til at genne det bort, for jeg skød blot efter det.

Mit Skrivebord blev efterhaanden ganske gennemhullet og splintret, men det gør mindre til Sagen, — hvad der derimod gør meget er, at jeg opdagede, at Dyret ogsaa forsvandt, naar jeg skød paa det med løst Krudt.

Saa var det en Aften, at den store geniale Idé væltede ned over mig.

Da Elefanten som sædvanlig svirrede og dansede foran mig paa Skrivebordet, greb jeg mit tomme Whiskyglas og satte det ned over Dyret.

Nu var det fanget, — og jeg kunde hele Tiden se det flimre rundt derinde.

Med den ene Haand holdt jeg stramt over Glasset, saa Dyret umuligt kunde slippe ud, med den anden greb jeg min Revolver og skød lige ud i Luften.

Hvad sker? — Ja, fat Dig, kære Moder, Dyret var forsvundet, — det opløste sig alt-saa i Luften.

Nu forstod jeg ogsaa, hvordan det pludselig kunde komme, uden det var muligt at finde ud af, hvor det kom fra.

Det skabte sig selv af Luften!

Ja, her har vi Forklaringen paa det, Tusinder og atter Tusinder har spekuleret sig gale paa, hvordan det første levende Kim er skabt.

Det er mig, der har fundet, hvordan Gaa-den skal løses. Ja selv, hvordan vor Gud er skabt, kan jeg forklare.

Svaret bliver her, — ganske naturligt — han er sprunget lige ud af Luften.

En stor Afhandling er jeg ved at skrive, — for at faa alt med, har jeg købt et stort Konversationsleksikon, — og nu tager jeg Ord for Ord, — og belyser dem ved Hjælp af min nye Opdagelse.

Omhyggeligt gaar jeg til Værks, — og selv om jeg ikke (Du véd jo Grunden) bruger latinske Benævnelser, tror jeg endog Videnskabsmænd vil blive stumme af Forbavelse over min Alvidenhed.

Ja, jeg aabner uanede Perspektiver for den maabende Menneskemængde, og man maa mindst gøre mig til titulær Professor eller Æresdoktor.

Jeg vil blive hædret med Fakkeltog, og naar jeg staar paa Altanen og lader Faklerne rødme mine Kinder, vil jeg holde en Tale til Mængden.

Ganske beskedent vil jeg fortælle lidt om

mig, om det store og betydningsfulde Menneske, jeg er, — og saa skal rigtignok Du, kære Mo'r, sidde i en Lænestol indenfor den aabne Altandør og høre, naar Jublen slaar sammen over Hovedet paa mig. Kongen bliver nødt til at hædre mig med Taffel, og egenhændigt vil han hænge Kommandørkorset paa mig, — eller det kan jo være, at han er saa hensynsfuld at gøre mig til Ridder af Elefanten.

Men nu vil jeg ikke lade min Fantasi indhente Fremtiden, — Du véd jo, hvordan jeg kan tabe mig i Drømme, og jeg tænker saa tit paa, naar du atter og atter har sagt til mig: „Jamen Viktor — min egen Dreng — nu bliver Du jo borte i Dine Drømme igen.“

Ja, jeg har altid været en Drømmenatur, men nu faar da nogle af mine Drømme Jord under sig.

Svar mig ærligt, lille Mo'r, kaldte Du og læ'r mig ikke Viktor, fordi I havde paa Fornemmelsen, at jeg skulde blive noget stort?

„Viktor! Sejrherreren!“ „Viktor! —
Sejrherreren!“ Det er et stolt Navn, I dér fandt paa til mig.

Men nu skal Du høre videre om Gangen i min lille Elefants Historie, eller mine

smaa Elefanter Historie for der er mange af dem, undertiden kan de myldre værre end Fluerne hjemme i Spisekammeret.

Først var der altsaa kun een — men den blev efterhaanden dristigere og dristigere — om Afrenen svirrede den foran mig paa Gulvet, naar jeg gik ind i Soveværelset for at gaa i Seng.

Lige inden jeg slukkede Lyset, fløj den over til Vandkanden, hvor den blev borte.

Det var min næste store Opdagelse, — Dyret levede altsaa af Vand — selvfølgelig, i Tidernes Morgen, da sligt Dyr først skabte sig af Luften, var der kun Vand paa Jorden.

Senere har jeg opdaget, at den ogsaa kan lide Kaffe, og den stammer vel derfor fra Landene nede om Arabien, men det passer jo ogsaa udmærket, — det var jo netop nede om Arabien, at Verden blev skabt, — Adam og Eva har jo antagelig levet i Mesopotamien.

Nu kunde jeg ikke holde paa min Viden længere, — jeg gik hen til den zoologiske Professor, for at tale med ham om Dyret.

I Begyndelsen troede han vist, jeg var gal, — men saa begyndte han at le og sagde, at det var mærkeligt, at jeg, — der ikke var Videnskabsmand, kunde opdage den Slags

Naturfænomener. Han opfordrede mig til at tage ivrigt fat paa den Afhandling, jeg havde fortalt ham om, og jeg lovede ham, at jeg nok skulde være flittig.

Han lod til at blive stolt, da jeg bad ham, om jeg maatte tilegne ham Værket, — ja, han var en prægtig Mand, og da jeg gik fra ham, kunde jeg ikke lade være med at sige: „Farvel, kære Kollega.“

Jeg havde skrevet meget af min Bog, — da jeg pludselig opdagede, at mine smaa Elefanter, som jeg troede var udprægede Natdyr, ogsaa levede om Dagen.

Det var netop den Dag, hvor jeg sad udenfor d'Angleterre og drak min Eftermiddags-Whisky.

Jeg sad og stirrede ud og tænkte paa, hvor vidunderligt smukt Kongens Nytorv egentlig er.

Pludselig saa jeg det flimre i Luften — en lille Elefant svævede ned paa mit Whiskyglas, hvor den satte sig et Øjeblik for straks efter at danse ud i Luften igen.

Pludselig slog den Tanke ned i mig, — Du maa i Videnskabens Navn se, om de smaa Dagefanter ogsaa forsvinder, naar de hører Skud. Jeg greb ned i Lommen, rev Revolveren frem og fyrede ud efter Dyret.

I det samme var det, den fjollede Dreng kom løbende forbi.

Ja, nu haaber jeg, lille Mo'r, at Du er blevet beroliget ved mit Brev, — jeg regner ikke mit Fængselsophold for noget, — det vil jo kun gøre mig ligesom til lidt Maryr for min Videnskab.

Bliv nu ikke hovmodig over det Ry, Din lange Dreng snart vil faa.

Du faar lige saa mange Kys, som en Konvolut kan bære.

Lev rigtig vel.

Din Viktor.

*

*

Jeg ved det godt, — jeg ved det saa udmærket godt, — jeg er nervøs!

Folk har altid saa travlt med at fortælle mig det, — men de kan virkelig spare sig Ulejligheden, for jeg ved det.

Jeg ved det saa udmærket godt.

Men hvorfor har Folk altid travlt med mig?

Jeg passer mig selv og blander mig aldrig i andres Nerver, saa skulde man da tro, at de andre ogsaa vilde lade mig beholde mine i Fred.

Men det gør de ikke!

Har jeg Hovedpine en Dag, hvad jeg forresten har hver Dag, ja saa har jeg da forfanden Hovedpine i mit eget Hoved, og saa skulde man da synes, at jeg maatte have den, som den er.

Men det maa jeg ikke!

Nej, de gaar alle sammen og spørger og er dumme, — og saa bliver min Hovedpine værre, og jeg maa gaa i Seng for at sove, for ellers bliver jeg rent tosset, — da det nemlig er den Hovedpine, der staar lige bag Øjnene og bliver ved at prikke ind i Hjernen med et Bundt Synaale.

Ork ja, jeg har gaaet, og jeg gaar meget igennem, — hvor tit har jeg ikke sagt til mig selv, at det var meget bedre for mig, om jeg gjorde en Ende paa det hele, — om jeg slog en Knude paa min Livsraad, for det er ikke morsomt saadan til Stadighed at gaa og være Forsøgsdyr for Vorherre.

Men jeg ved ikke rigtigt, jeg tror, jeg mangler Modet, eller ogsaa er jeg for ugedelig.

Har jeg en Dag bestemt mig til, at i Aften vil jeg sige Verden Farvel, — ja saa om bestemmer jeg mig altid om Aftenen, — jeg har altid de tusinde Undskyldninger.

Den gamle Vismand har Ret, der siger, at man naa, jeg kan ikke hu-ske, hvad det er, han siger, og det er jo for-resten ogsaa revnende ligegyldigt, hvad saadan en gammel Idiot har fundet paa at sige.

Det er jo for mig mer end tilstrækkeligt, at Vismanden Hr. Mig-selv altid bestemmer sig til at leve en Dag til.

Jeg gaar i Reglen ud fra, at har jeg kun-net holde min Hovedpine ud i Dag, ja saa kan jeg ogsaa holde den ud i Morgen, — og saa har jeg det ogsaa saadan, at jeg altid er nysgerrig efter at læse Aviserne i Morgen.

Og naar jeg saa om Morgen sidder og læser Aviserne, saa kan jeg ikke lade være med at tænke paa, at hvis jeg nu havde gjort Alvor af det i Aftes, saa havde jeg maaske nu ligget kold og hvid i en hvid Seng med hvide Lagener og hvide Blomster og en hvid Kristusfigur bag mit Hovedgærde, medens man maaske havde travlt med at græde over mig, — og saa kan jeg ikke lade være med at gnide Hænderne og tænke:

„Der narrede jeg dem sgu allesammen!“
Ja, er det ikke underligt, jeg synes, det er saa morsomt at narre.

Forleden Dag var jeg for Eksempel ude i Zoologisk Have, og jeg stod længe foran

Lamaburet og tirrede Lamaen ved at lave Grimasser, for jeg syntes, det vilde være Sjov, om den vilde spytte paa mig.

Men da Lamaen ikke vilde, saa spyttede jeg den lige ind i Øjnene, og saa løb jeg derfra, idet jeg raabte:

„Der narrede jeg Dig, Din Idiot!“

Ja saadan er jeg.

Altid har jeg noget for, og saa har Folk endda travlt med at ærgre sig over, at jeg driver Tiden hen.

Ja det er næsten ikke til at holde ud med den Interesse, man viser mig.

Man har Gud Herren hjælpe mig endda ondt af, at jeg ikke kan falde i Søvn om Aftenen, uden at jeg har drukket lidt Whisky.

Kommer det maaske Folk ved, spørger jeg.

Betaler jeg maaske ikke min Whisky selv, spørger jeg.

Jo, det kan jeg sværge paa, at jeg gør, og hvis man spørger min Vinhandler, vil han sikkert fremhæve mig som en af sine aller bedste Kunder.

Selvfølgelig er det jo ogsaa den bedste Whisky, jeg drikker, og den har den for mig behagelige Egenskab, at jeg falder saa dejligt i Søvn paa den, men saa har den des-

værre den Fejl, at den faar Lyde til at lyde i mit Øre, som slet ikke er.

Hele Dagen igennem siger det By-hderinde.

I Begyndelsen var det selvfølgelig lidt ubehageligt, men man vender sig jo i Længden med Lethed til alt.

Nu er det ikke nær saa slemt, som det har været, for der var en Tid, hvor jeg altid hørte noget, — alting sagde eller skreg eller hvinede noget, og jeg maatte lægge mig ind paa en Sindssygeanstalt, og her var det, jeg oplevede det græselige Æventyr, som jeg endnu ikke kan tænke paa uden med Gysen.

Det var netop i den Periode, hvor jeg bildte mig ind, at jeg var Digter, og jeg skrev det derfor ned, og jeg vil med Glæde læse det for Dem, om De bryder Dem om at høre det.

Jeg maa dog forudskikke den Bemærkning, at jeg ikke var saadan almindelig Patient derovre paa Sindssygeanstalten, — jeg boede kun til Observation hos en af Lægerne, der var en gammel Ven af mig, han havde været min Skolekammerat.

Men nu skal De høre . . . . . :

* * *

Det var varm Sommernat, det var Fuldmaane.

Sølvhvide Straaler gød sig i hvinende Flager ud over Fjorden, der sirede svagt, idet den suged deres blege Skær til sig.

Men hvor Straalerne ikke traf, laa Vandet sort, sort og bedrøvet, ikke en svag Luftnings kildrende Skælven forstyrrede den nattehvilende Fjord.

De smaapylrende Lyde, der gurglede, naar Fjordens Aanden klukkede mellem Strandens Smaasten, gjorde Stilheden iørefaldende, næsten hulkende.

Langs Strandkanten spejled Havens tunge Træer deres melankolske Silhuetter i Vandet.

Stjernerne frøs, det hvide Nattemørke skreg.

Ud for mig laa som et mumlende Æventyr den mægtige skyggeslagne Park i sin underlige Ro.

Paa Plænen foran mig rundede en Kæmpeløvbøg sig i Vejret.

Maanestraalernes hviskende Spøgelses-skær smadred sig ind mellem Træets Grene, det hvilede ud under de levredrøde Blade og blottede de trætte Bladribber.

Men Træet stod tyst og stille og fandt sig angst og forhekset i den gule Maanes Voldtægt.

Et Øjeblik lød det, som Træet græd.

Maaske var det brummende Bier, der summede om mellem de blødende Blade, maaske var det kun min Fantasis Vinger, der susede mig for Øret.

* * *

Som Morgentaagers svage Em bølgede min Aande ud i Nauten, og jeg satte mig op i Vinduskarmen og stirrede ud.

Hvor var her herligt.

Jeg fryded mig over mine Tanker, der boltrede sig og lavede Spektakkel langt ude i Æteren, — saa langt borte, at mine Øjne ikke kunde følge dem, fordi Sijernetæppet var i Vejen.

Hvor var det en hellig Nat, og hvor vilde det være herligt at spadserere en Tur ud i det sovende.

Men det var meget sent nu, og jeg var slet ikke kendt her paa Egnen, skønt det vilde ikke gøre noget, det vilde jo netop være et Æventyr paa Maa og Faa, paa Lykke og Fromme at gaa i Nattens Intet og fare vild i de store Skove.

Ja det vilde være herligt at mase sig gennem Skovtykningen, medens Grene knasedes under mine Fødder, saa Træernes Smaafugle angst vilde flyve op, vækkede i deres Søvn.

Jeg vilde jage Maanestraaler, jeg vilde beruse mig i Natteensomheden, — eller ogsaa kunde jeg maaske komme til at berøve Skoven dens Løndom, naar Solen i Morgen tidlig vækkede den.

Jeg vilde da kaste mig over den og kysse dens Skjulthed, jeg vilde indsuge Duften af Bukkarskovbunden, og jeg vilde slikke Duggen af Bøgebladene.

Og naar jeg saa havde faaet min Vilje, vilde jeg lytte til den voldtagnes Kærligheds-suk til mig, de Suk, man uhørligt aner er Nattergalens Akkompagnement, naar den jublende klukker Dagen.

* * *

En af mine Frakkeknapper skrattede mod Vindueskarmen, saa det gav en sviende Skurren, der filede gennem min drømmende Hjerne og jog alle dens Fantasier paa Flugt, men saa faldt jeg hen i en sløv behagelig Døs.

Pludselig foer jeg sammen.

Der var nogen bag mig!

Jeg hørte bestemt, at der var noget, der rørte sig.

Jeg krummed mine Fingre og vendte mig hastigt om, parat til at gribe den, der vilde komme luskende sig paa mig.

Men der var ingen!

Selvfølge! var der ingen.

Der er aldrig nogen, naar jeg tror, der er nogen.

Men jeg havde faaet min sædvanlige Uro i Kroppen og tændte derfor en Tændstik og kiggede under Sengen, bag Gardinerne, under Bordet, ind i Klædeskabet, — men der var ingen.

For en Sikkerheds Skyld gik jeg dog hen og saa efter, om jeg havde drejet Nøglen i Døren forsvarligt om.

Jeg fulgtes hen over Gulvet med min Skygge.

„Herregud!“ tænkte jeg med en selvhaaende Latter, „det var Din egen Skygge, der forstyrrede Din Ro!“

Jeg saa foragteligt paa den med mit overlagne Blik, og den krøb angst sammen for mig, da jeg gik ind under Lampen, men saa jeg den pludseligt i en vældig Fart op over den hvidlakerede Dør og fyldte hele Væg-

gen med sin underlige Graahed, og nu og da loer den over Loftet og krusede den hvide Kalk omirent paa samme Maade, som en uvorn Sommerbrise kruser en Rugmark.

Jeg tændte en Cigar, men den smagte mig ikke, og det generede mig, at den lyste op, hver Gang jeg tog et Drag af den.

Jeg smed den ud af Vinduet, saa langt jeg kunde stritte.

Den faldt ned langt ude paa Græsplænen, og der blev en Regn af Gnister, hvor den smadrede mod Jorden.

Saa stirrede jeg ud over.

Langt ud over Fjorden.

Mine Øjne fandt Hvile ved noget ingen-ting langt borte, der borte, hvor Ekkoet boer.

Hvor var alt dog herligt, og saa det at kunne sidde ganske ene og nyde det.

Hvor maa Adam have forbandet Gud, da han opfandt Eva til ham, hvor var det en Haan af ham, da han sagde: „Du skal ikke længer være ene.“

Tænke sig at have været Adam!

Tænke sig at have været den eneste, hvormom alt drejede sig, — og at have rødt Blod og længes, uden at kende det, man begærer, og saa være nødt til kun at være sig selv.

Ja, første Gang Adam har kendt sin Kraft maa have været i en Nat som denne, medens Vorherre har gaaet og puslet i den nye Have, han havde anlagt.

Det maa have været i en saadan Nat, at han skabte det Træ, hvoraf der senere skulde flettes en Tornekrans til hans Søns Hoved, og det maa have været i en saadan Nat, at han skabte det første Nu af det sidste Intet.

Men hvor maa hans Sanser i Skabelsugen have været purpurrøde, det maa have gnistret af dem.

Evheden holdt Hvile, Stjernerne hvilede Kærlighedsord til hinanden, og Maaeskinnen duftede.

Hver Gang jeg trak Vejret, kunde jeg føle den friske Luft forvilde sig rundt i mine Lungers vildsomme Grene.

Mine Øren trættedes af Tavsheden, og jeg rømmede mig nogle Gange, saa de ikke helt skulde glemme, hvordan det var at høre.

Men saa var det pludseligt, som jeg hørte Trin ude i Haven.

Jeg lænede mig langt ud af Vinduet for bedre at høre.

Det var ganske tydeligt, at jeg hørte Trin. Et to, et to.

Det var ganske nær ved mig.

Et to, et to.

Men der var ingen, mine Øren bedrog mig.

De er som jeg sagde før — saa fint-merkende, at de tit hører noget, som slet ikke er.

Men denne Gang var jeg alligevel sikker paa, at de ikke bedrog mig. Det var saa bestemt, at jeg hørte disse fjollede Trin.

Et to, et to.

Jo denne Gang var jeg sikker, — jeg raabte ud:

„Er her nogen?“

Men der var ingen, der svarede.

Saa slog det pludseligt ned i mig:

„Mit Ur.“

Det var mit Lommeur, der tikkede i min Vestelomme.

Jeg halede det op og lagde det hen under min Hovedpude, — men jeg kunde stadig høre det.

Det Tikken irriterede mig ved sin kedelige Ensformighed.

Jeg kunde ikke lade være med at høre den.

Jeg kunde slet ikke blive fri for den.

Men saa fandt jeg paa et probat Middel,

— jeg bandt Uret fast i en Ende Sejlgarn, og saa frede jeg Bæstet ud af Vinduet, helt ned til Jorden.

Op ad Muren slyngede sig Vedbend, den naaede Vinduet og delte sig uden om helt op til Tagrenden.

Jeg saa noget bevæge sig mellem de lædrede Blade, og da jeg greb efter det, fik jeg fat i en væmmelig, stor Edderkop.

Det gøs igennem mig, og jeg smed det modbydelige Dyr bort med en Fart, som havde jeg brændt mig paa det.

Det kriblede endnu paa Spidsen af min Finger.

Et af Edderkoppens lange, ledede Ben var revet af, og det var dets Krampetrækninger, der kriblede.

Jeg var uendelig pinligt berørt.

Jeg stirrede uvilkaarligt ned efter Dyret, jeg kunde ikke lade være med at tænke paa, at det nu krøb omkring dernede og ledte efter sit Ben, det Ben der nu dingledede ude paa Spidsen af min Finger.

Jeg gik hen til Lampen og svød Benet af over Lampeglasset, hvor efter jeg vaskede mig godt med Neglebørste og megen Sæbe.

Klokken maatte imidlertid være henad tre, men jeg gad ikke hejse Uret op for at se

hvor det var jo ogsaa ret ligegyldigt, jeg ville da ikke komme i Seng før, hvor meget behøvet end var.

Men det undrede mig lidt, at jeg ikke var søvne.

Inde i København plejede jeg altid at sove paa denne Tid.

Jeg er nemlig et Vanemenneske. Jeg gaar hver Aften i Seng præcis Klokken to og sover til næste Dag Klokken elve, naar Pigen kommer med min Kakao.

Det undrede mig lidt, at jeg ikke i Aften blev søvne, og jeg spekulerede lidt paa, hvad jeg skulde bestille, til jeg følte Lyst til at gaa i Seng.

Heldigvis havde jeg en Flaske Whisky af mit bekendte Mærke liggende i min Kuffert, og et damnet Menneske keder sig aldrig, naar han blot har lidt Whisky til Selskab.

Jeg fyldte mit Vandglas halvt med den lillige Drik og lod saa Vand dryppe draabevis ned i den, og da jeg saa havde spædt den ubetydeligt op, drak jeg i et Drag hele Herligheden.

Folk har i Reglen travlt med, at jeg laver min Whisky for stærk, men jeg har den naive Tro, at kan jeg lide stærk Whisky, saa har jeg Lov til at drikke stærk Whisky,

og alle whiskykyndige vil vist ogsaa give mig Ret i, at enren drikker man ren eller svagt fortyndet Whisky, eller ogsaa drikker man ikke Whisky.

Men det kan ikke hjælpe at holde Moralprædikener, — nu vilde jeg hellere i Seng.

Jeg tog min Frakke og Vest af — bødreste dem — og hang dem omhyggeligt op.

Mine Seler lagde jeg paa Stolen, og mine nye, haandsyede Gedekidsskindsknapstøvler satte jeg uden for Døren til Pudsning.

Saa satte jeg mig paa Stolen og prøvede et Par Gange paa at gabe, men det vilde ikke lykkes, — da ikke saadan rigtig med Fynd og Klem.

Det gik op for mig, hvorfor jeg ikke var søvrig.

Paa Rejsen herover i Dag havde jeg hele Tiden sovet i Kupeen.

Men da jeg altsaa ikke kunde falde i Søvn, satte jeg mig igen op i Vindueskarmen.

Lidt til venstre laa det store Hospital, — det saa ud, som dets Mure var polerede med Maaneskin; de næsten skar i Mørket.

Whiskyen havde imidlertid givet mig Lyst til at ryge en Cigar. Jeg tændte den aller stærkeste Havanna, jeg havde med herover,

der jeg laabede, at dens kraftige Tobak nok dobbelt blev min altfor vaagne Hjerne.

Denne Campagnette Cigaren mig udmærket. Jeg nød den i fulde Drag, idet jeg sank noget at køpen, — det er nemlig den eneste Maade, man kan ryge Cigar paa.

Det morede mig at se, hvor længe Asken vilde blive siddende, og jeg bestemte mig til at paa i Seng, saa snart den faldt.

Over Halvdelen af Cigaren holdt den, — op jeg begyndte saa at klæde mig af.

Da jeg var helt nøgen, foretog jeg de fem gymnastiske Bevægelser, jeg foretager hver Aften, og saa sprøjtede jeg mig over med lidt Colnervand og froterede mig med et blødt Haandklæde.

Da jeg havde iført mig min Silkenatkjole og mine vide Silkenatbenklæder, lagde jeg mig op i Sengen, og da jeg nu var der, saa maatte jeg jo se at falde i Søvn.

Forinden jeg slukkede Lampen, drak jeg en god Slurk af Whiskyen, og jeg lagde mig ned og begyndte at tælle til hundrede.

Det plejer i Reglen at hjælpe.

Da jeg naaede til 57, kom en Flue sumende ind i Stuen.

Jeg lod som ingenting og talte roligt og sindigt videre.

Da jeg havde naaet 100, begyndte jeg forfra fra eet, men da jeg kom godt op i fyrrerne, kan jeg ikke nægte, at Fluen begyndte at irritere mig.

„Behersk Dig, behersk Dig,“ sagde jeg til mig selv, medens jeg talte.

Men Fluen blev ivrigere og ivrigere og fyldte Værelset med sin ustandselige Brummen.

Nu og da fik den den gode Idé at ville flyve ud, men hver Gang fløj den naturligvis lige badovs paa det af Vinduerne, der var lukket, og hvor den saa gav sig til at tromme op og ned ad Ruden.

Jeg laa og blev mere og mere arrig.

Til sidst kunde jeg ikke beherske mig, jeg sprang ud af Sengen for at lukke den lille, snærrende Djævel ud, men da jeg kom hen til Vinduet, saa var den der ikke, og jeg hørte heller ikke til den senere.

Men den havde da opnaaet at jage den Smule Søvn bort, der før var paa Vej til mig.

Ærgerlig lagde jeg mig op i Sengen og strakte Haanden over Hovedgærdet hen til Servanten, hvor min kære Whisky stod.

Jeg drak en enkelt Slurk, og en til og endnu en, men saa slog jeg Proppen dybt

ned i Flasken for ikke mere at falde i Fristelse.

Det er jo det sørgelige — tilgiv min tarvelige Morsomhed — at Whiskyen er redebon og Kødlet skrøbeligt.

Jeg mærkede, at jeg var en Kende ør, og puttede mig ned under Dynen, men saa fik jeg det saa ubehageligt varmt og maatte sparke Dynen af mig.

Og som jeg nu laa her og saa ud over den maaneflagede Værelse, var det, som Maanesiraalerne samlede sig ovre i det ene Hjørne.

Det saa ud, som en usynlig Vifte viftede dem derover.

Til sidst havde de samlet sig saa tæt, som om de var fanget i en Prisme, — mien skønt de var saa koncentrerede, var de i en stadig Bevægelse.

De trak sig sammen og videde sig ud, og begyndte saa pludseligt at flagre.

Det flagrende tog Form af et spindelvævstyndt, maanegyldent Sjal, der blev baaret oppe af usynlige Hænder.

Men pludseligt svævede en maanelet Skabning ud af Sjalet og hvirvlede sig rundt i Maanestraalerne i en luftig Maanedans.

Jeg holdt mig for Panden — drømte jeg? Nej, det var Virkelighed, — jeg saa jo saa

tydeligt Whiskyflasken paa Servanten og Maanen udenfor over Fjorden.

Jo, det var Virkelighed.

Han dansede for mig, — han var mig nær.

Men hvem var han, — jeg syntes saa bestemt, jeg kendte ham.

Ja, hvem var han andre end min Sjæls Ven.

Det var ham.

Ham!

Ham!

Det var ham, mine skønneste Tanker altid havde drejet sig om.

Jeg bredte mine Arme ud mod ham.

„Velkommen, Du min Sjæls Ven!“

„Velkommen, Du min Drøm!“

„Velkommen, Du, der er min stadige Tanke!“

„Velkommen, Du rene, Du ujordiske!“

Jeg rejste mig op i Sengen.

„Se, min elskede, jeg lægger min Kyskhed for Dine Fødder!“

I det samme forsvandt han.

Jeg lagde mig mismodig ned i Sengen, men straks svæved han saa i Maanestraalen igen.

Han var stadig den rene, den utilnærmelige.

Derfor forsvandt han, naar jeg søgte at nærme mig til ham, og derfor kom han igen, naar jeg lagde mig ned i Sengen.

Om jeg kunde, vilde jeg beskrive ham, — men man kan ikke male en Drøm, man kan ikke fotografere en Maanestraale.

Mine spændte Nerver dirrede, medens han dansede sin maanegule Dans for mig.

Han lokkede og drog, det var, som gik der en Bølge af Befrielse gennem mig.

Jeg mærked, hvordan det suged i mig.

Jeg frigjorde mig, — min Sjæl sprængte sit Hylster og svinged sig ud og deltog i den lette Maanedans sammen med sin Ven.

Men da jeg stod ud af Sengen for selv at danse med, trak de sig tilbage for mig.

Jeg løb efter dem med kærligt udbredte Arme, men de dansed ud af Vinduet, op ad Maanestraalerne og forsvandt højt oppe i en inderlig Forening, i en øm Sjælens Omfavelse.

Med udbredte Arme stod jeg ved Vinduet og saa, hvordan de hvirvlede sig bort fra mig.

Da de var helt forsvundet, gik der et Ryk gennem mig, — jeg var igen tilbage i Virkeligheden.

En modbydelig Skruptudse krævlode hen over Gulvet.

Tvivlende om min Forstand gik jeg hen til Sengen forbi Whiskyflasken.

Da jeg ikke kunde faa Proppen op, smadrede jeg Flaskehalsen paa Vindueskarmen og satte den skaarade Flaske for Munden og tømte den.

Da jeg med megen stor Besvær kom op i Sengen, begyndte den at dreje rundt, jeg maatte holde fast i Lagnerne for ikke at falde ud.

Jeg svedte skrækkeligt og savlede, som jeg var en gammel Mand.

Saa ved jeg ikke af mere.

Jeg faldt i Søvn til Tonerne af en Karussel.

* * *

Et gysende Hvin jog mig pludseligt op af Søvn.

Om jeg havde sovet et Minut eller flere Timer, ved jeg ikke, og havde jeg mon drømt det Hvin?

Selvfølgelig havde jeg det.

Alt var jo saa tyst og nattestille.

Jeg belavede mig atter paa at sove, men saa skar et nyt Skrig gennem Luften.

Det var mere uhyggeligt end et Ugleskrig, — og da et nyt, skærende Hvin søndrede

Soltheden, før jeg rædselsslagen ud af Sengen og løb hen til Vinduet.

Hvad gik der mon for sig.

Jeg hørte, hvordan det rallede og gurglede et Sted borte.

„Lad være!“ blev der skreget, og nu forstod jeg, at der var nogen, der sloges ovre paa Hospitalet.

Pludselig skingrede et Hyl ud, der var forferdeligt, som det var undsluppet fra Rædslernes Strube, det blev efterfulgt af en modbydelig, raadden Latter, — og saa blev alt tyst og stille.

„Nu er han myrdet!“ tænkte jeg.

Skælvende gik jeg i Seng, og jeg vaagnede først, da min Ven vækkede mig med et:

„Ved Du, at Klokken gaar til tolv?“

Jeg sprang ud af Sengen.

„Hvem er blevet myrdet her ovre i Nat?“

næsten skreg jeg.

„Her er ikke blevet myrdet nogen!“

„Jamen hørte Du da ikke, hvordan der blev skreget i Nat?“

„Næ, det hører jeg aldrig mere, og det vil Du ogsaa nok vænne Dig af med at høre, naar Du har været et Par Dage herovre.“

„Jamen hvem er det, der skriger saadan?“

„Aa, det er en sølle Stakkel, der er angst hver Morgen ved Solopgang, saa kommer hans Sygdom over ham, og saa er han ganske desperat.

Vi maa lægge ham i Lænker om Aftenen, ellers vil han gjøre en Ulykke enten paa sig selv eller den, han kunde faa fat paa.“

Der kom en Sygeplejerske ind og afbrød vor Samtale, idet hun bad min Ven, om han vilde gaa over paa Hospitalet med hende et Øjeblik.

Da han var gaaet, begyndte jeg at klæde mig paa.

Jeg var i ret godt Humør, men saa kom en af disse ubetydelige Hændelser over mig, der altid gør mig gnaven og irriteret.

Jeg er nemlig et utroligt Stemningsmenneske, — og mit Humør glider af Sted paa mine Stemnings hurtigt flyvende Strøm, snart er det oppe paa en høj, hvidskummende, solbeskinneth Bølgetop, snart er det nede i en mørk Bølgedal, og snart bruser det af Sted i den vildeste Brænding.

Det, der nu var Skyld i mit daarligere Humør, var min vanvittige Forfængelighed. Jeg er ikke køn, — det er jeg ikke, men der er noget smukt mandigt ved mit Ansigt, som jeg sætter Pris paa.

Min Næse, der er halvt græsk, halvt romersk, kan ved en ejendommelig Opsvulmen komme til at se underlig svampet ud.

Mine Øjne, der er blaa og dybe, glansfulde og begavede, kan blive sløred døde, og deres Omgivelser bliver grimt skarlagensrøde.

Min Ansigtifarve, der er sund og frisk — om end uden Rødme — kan i mine uheldige Øjeblikke blive graa og gusten som et Ligs.

— Som jeg nu denne Morgen havde gaaet og nusset med min Paaklædning, gik jeg hen til Spejlet for at slaa en Skilning.

Jeg udstødte et Skrig, da jeg saa mit Ansigt.

Det saa ud, som man havde flyttet rundt og rørt ud i det hele, — og det var mer end nok til at gøre mig i det græseligste Humør.

Irriteret og modvillig gik jeg ned i Stuen. Pigen kom med min Morgenkaffe og satte Kaffekanden saadan, at Tudhullet gloede lige paa mig med sit store, tomme, sorte Øje.

„Glo bare,“ snærrede jeg arrigt.

„Hvadbehager?“ spurgte Pigen.

„Jeg siger, at De lader Kaffekanden glo lige paa mig, — det maa De da kunne forstaa!“

„Jeg forstaar ikke —“ maabede Pigen.
 „Idiot!“ rasede jeg og smed en Haandfuld Sukker i Hovedet paa hende, saa hun skyndsomst forsvandt, — men saa fortrød jeg straks min overlede Handling.

Men skidt med det, hun er jo kun en Tjenestepige, og lad hende bare være fornærmethet et Par Dage; det vil jo ikke vare længe, før de alle herovre har lært at skatte alle mine store og gode Egenskaber.

Under alle Omsændigheder kan det ikke falde mig ind at give hende en Undskyldning.

Er jeg mig, eller er jeg ikke mig? spørger jeg.

Skal jeg gøre en Tjenestepige en Undskyldning?

Aldrig i Livet!

Er hun ikke tilfreds med mig, som jeg er, saa kan hun jo bede om sin Afsked — herud af Lemmen — der staar nok uden for Døren, der gerne vil til.

Ja, det er altsaa mit Princip i mit eget Hjem, og ikke desto mindre har jeg nu haft en Pige i to Maaneder.

Jeg er nemlig et naadigt og godt Herskab, jeg finder mig i det utroligste.

Naar blot mine Tjenestepiger er sædeligt

ten, saa maa de gerne være baade næsvise og gruevorne, for det er jo alle Mennesker, undtagen jeg selv — selvfølgeligt.

Men noget, jeg ikke finder mig i, er Usædelighed, alt det Svineri vil jeg ikke have til at besudle mit Hjem.

Hvor utalligt mange Gange har jeg ikke staaet uden for min Tjenestepiges Værelse og lyttet ved Nøglehullet, og har jeg saa opdaget det ringeste, — saa Farvel med det samme.

Der var en Maaned — en Foraarsmaaned, hvor jeg havde ti forskellige Piger.

Men alligevel kan jeg ikke nægte, at jeg ærgrede mig denne Morgen.

Her var et Tilfælde med en utilfreds Tjenestepige, som ikke var min.

Mit Humør var ikke blevet bedre af denne lidt pinlige Ipisode.

Kaffen smagte mig ikke, og jeg lod den staa.

Min Ven kom ind i Stuen.

„Naa,“ sagde han paa sin — mig i Øjeblikket irriterende — gemytlige Maade, „er Du kommet Dig af Forskrækkelsen, Du fik i Nat?“

„Jeg synes, at Du burde have forberedt mig,“ sagde jeg i en Tone, saa han maa have

mærket, at om jeg ikke var fornærmet, saa var jeg dog i højeste Grad pikeret.

„Nu maa Du ikke være højtidelig, Du gamle,“ sagde han, „hvis Du er kommet herover for at finde Knager, hvorpaa Du kan hænge Din Hat, saa faar Du den saamænd aldrig paa Hovedet.“

Du maa tage mig og det hele, som vi er, — ellers kan jeg ikke gøre det saa rart for Dig, som jeg gerne vil.“

Jeg blev optøet af hans Venlighed, og vi sad rigtig hyggeligt og rart og sludrede med hinanden.

Jeg fortalte ham om mine Hændelser i Løbet af Natten, og jeg maa sige, at han var en meget interesseret Tilhører; der var ikke en eneste Gang, han lo af mig, for det er jeg altid vant til, naar jeg fortæller noget.

Vi sad lang Tid og passiarede, til han var nødt til at gaa over paa Hospitalet til sin Eftermiddagstjeneste.

„Det træffer sig heldigt!“ sagde han, „nu kan jeg skaffe Dig Underholdning, medens jeg er borte.“

Det vil vel interessere Dig at komme til at tale med den Patient, der forstyrrede Dig i Nat, og naar Du hører hans Historie, vil Du maaske forstaa hans Angst for Natten.

Han er gal, meget gal, men det, han fortæller, er, efter hvad vi har kunnet faa opsporet, tildels sandt.

Han kan nok lide at pynte lidt paa sin Beretning, — men Du er jo sikkert i Stand til at opdage, naar hans Fantasi løber løbsk.“

„Selvfølgelig er jeg det!“ svarede jeg.

„Ja, saa selvfølgelig er det nu ikke, for hans Fortælling er saa fantastisk, at Fantasi og Virkelighed næsten ikke er til at holde ud fra hinanden.“

Vi Læger har haft vort Mas med at udrede hans vilde Tanker.“

„Tror Du maaske ikke, at jeg er lige saa skarpsindig som I Læger?“ spurgte jeg spydigt.

„Godt Ord igen!“ undskyldte han; „vi Læger har dog Erfaringen fremfor Dig.“

Men lad os nu se, hvad Du faar ud af Din Samtale med ham, jeg er spændt paa at sammenligne det Resultat, Du kommer til, med mit eget!“

„Jeg er selvfølgelig til Tjeneste,“ svarede jeg.

Min Ven takkede og fortsatte:

„Men det er vist bedst, at jeg forbereder Dig lidt!

Naar Du nu kommer ned til ham, maa

Du fremfor alt tale med ham, som han var et fornuftigt Menneske, ellers vinder Du ikke hans Fortrolighed, og Du maa finde Dig i, at han tror, at Du ogsaa er Patient herovre, og han vil i Begyndelsen nok rette sine Spørgsmaal lidt underligt til Dig.

Men naar han opdager, at Du er til at tale med, og at Du tager ham fornuftigt, saa vil han faa Tillid til Dig.

Hans Fortælling er ikke appetitlig, men den vil vise Dig, hvor forrykt en sølle Menneskehjerne kan blive, naar den bliver opfyldt af en alt fortærende Sorg.

Men nu maa Du som sagt selv dømmes, og Du maa fremfor alt ikke blive bange for ham, selv om han bliver lidt voldsom i den Maade, hvorpaa han illustrerer sin Betretning!

„Hvor kan jeg træffe ham?“ spurgte jeg ivrigt.

Min Ven pegede ned i Haven over paa den anden Side af Plænen, hvor der sad en Mand paa Bænken bag et Bed med gule Roser.

„Der sidder han ovre og drømmer sine tungsindige Drømme, — han elsker at sidde paa den Plads, og Du vil hver Dag kunne se ham sidde der i sin Fritid, — i den Tid,

hvor han har Lov at spasere rundt i Haven.“

„Hvordan er han at tale med?“

„Han er i Bunden et sølle, fredsommeligt og godt Menneske, — og er glad ved at faa Lov til at tale med nogen!“

„Hvorfor hylér han da om Natten?“

„Om Natten er han frygtelig,“ svarede min Ven, „og han er da en af vore aller farligste Patienter.“

I den Tid er han spændt i Lænker, for han er som et vildt Dyr.

Fraade staar ham om Munden, medens han snaver sine Tænder mod hinanden, hans Øjne er vilde og blodsprængte, og han vilde gøre en Ulykke paa den, han fik fat paa.

Han har begaaet Mord, — men det fortæller han Dig nok om, — og han kan fortælle det interessantere end jeg, saa derfor maa Du hellere høre det af hans egen Mund.“

Min Ven gik, idet han ønskede mig „God Fornøjelse“, og jeg tog saa min Hat paa og begav mig ned i Haven.

* * *

Det varede lidt, inden jeg fik Mod til at gaa hen til ham.

Jeg spaserede et Par Gange rundt om Plænen, for jeg var ikke rigtig klar over, med hvilken Begrundelse jeg skulde begynde en Samtale med ham.

Selvfølgeligt studerede jeg ham nøje, da jeg gik forbi ham.

Han var vel en tredive Aar og havde et Par dybe, kulsorte Øjne, der brændte mod mig, naar han saa paa mig, — men naar han sad i sine egne Tanker, var de som livløse Geleklumper.

Hans Næse var kraftig og smuk, og lange sorte Haar viltrede sig ud af Næseborene.

Hans Læber svulmede i rød, fugtig Prag, og paa hans Hals skød Adamsæblet sig op og ned.

Misforstaa mig ikke, naar jeg siger, at han var den Type af Mænd, jeg føler mig meget tiltrukket af, — især da han havde dette blaasorte Haar, som jeg elsker at drømme om.

Da jeg havde spaseret nogle Gange om Plænen, rejste han sig op og spurgte mig høfligt, om jeg ikke havde Lyst til at sætte mig lidt hos ham og slaa en Sludder af med ham.

Jeg takkede lige saa høfligt og satte mig.

Det kneb lidt med at faa Samtalen i Gang.

Vi sad begge og famlede efter Begyndelsen uden at kunne finde den.

Pludselig kom en ældre, hvidskægget Mand løbende tværs over Plænen mod os.

„Saa, nu kommer det gamle, forstyrrede Asen,“ sagde min Sidemand ærgerligt.

Den gamle smed sig ned for os og begyndte i Henrykkelse at bede nogle Bønner til os.

„Abba Fader, — Abba Fader!“ jublede han mod os.

„De tager Fejl, min kære Pastor,“ sagde min Sidemand til ham;

„De tager Fejl, — han gik her forbi for et Øjeblik siden sammen med sin Søn og den hellige Aand, og de drejede ned ad Vejen derhenne.“

„Var hele Treenigheden samlet?“ spurgte den gamle ærbødigt, og da min Sidemand bekræftede det med et „Ja, de var saamænd,“ rejste den gamle sig og løb hurtigt hen mod den viste Vej.

Min nye Bekendt fortalte nu nonchalant, at den gamle havde mistet sin Gud, og at han nu løb omkring for at hitte ham igen, og saa tilføjede han umotiveret profant:

„Har Bibelen ikke udrettet andet, saa har

den dog formaaet at gøre den gamle der skruptosset."

"De kendte ham godt?" spurgte jeg.

"Næ, det vil jeg ikke paastaa, — men jeg ved, hvordan de forskellige Syge herovre skal tages, naar man vil være fri for dem, — men det kender De vel forresten ogsaa selv?"

"Ikke endnu," svarede jeg, "jeg kom først herover i Gaar."

Han stirrede forbavset paa mig.

"Det var som syv Satan!" udbrød han, "og De har allerede faaet Lov til at spasere i Haven, jeg var her et halvt Aar, inden jeg fik min Frihed."

"Jamen jeg er paa Besøg herovre," forklarede jeg.

Han saa paa mig med sine Øjne, der lige som var overtrukne af en Hinde af Tung-sindighed; saa klappede han mig paa Skulderen og ligesom trøstede mig med et:

"Herregud, Herregud — De er saa ung — og her er saa trist at være, alle ens Længsler løber Panden mod en usynlig Mur!"

"Jeg er paa Besøg herovre!" gentog jeg.

"Saa-h," sagde han, "saa De er paa Besøg herovre, saa De er paa Besøg herovre, — De bor maaske hos Deres Familie?"

"Næh, det gør jeg ikke, men jeg besøgte en Ven af mig, der er Reservekøgeher på Anstalten."

"Hvem af Lægerne er det?" spurgte han.

"Doktor Bergh," svarede jeg.

"Doktor Bergh," gentog han, "ja, Doktor Bergh er en flink Mand, men der er saa mange af os herovre, der er paa Besøg hos ham, og der er endnu flere, som er hans Fæder."

"Nu skal De tro paa mig," sagde jeg bestemt.

"Det gør jeg jo ogsaa, — men sig mig ærligt," spurgte han indtrængende, "paa hvilken Maade er De ellers syg?"

Jeg var nær ved at blive fornærmet over, at han stadig ansaa mig for sindssyg, — eller rettere sagt, jeg blev fornærmet.

Jeg skulde lige til at give ham en meget kraftig Irettesættelse for hans fortsatte Injurier mod mig, — men saa tog jeg mig i det.

Jeg er da heldigvis i Besiddelse af de første Dannelsesgrunde, der fordrer, at man maa kunne beherske sig.

Overlegent trak jeg mit Cigaretui op af Lommen og tændte mig en Cigar.

Min Sidemand saa eventyrligt forbavset paa mig, og jeg nød indvendigt min Triumf.

„Har De Cigarer paa Dem,“ spurgte han næsten maalløs.

„Det ser De jo,“ svarede jeg.

„Hvorfor har De faaet Lov til at beholde dem!“

„Fordi jeg er ved mine fulde fem og ikke tosset som alle I andre!“ svarede jeg, næsten skadefro.

„Har De ogsaa faaet Lov til at beholde Deres Lommekniv?“ spurgte han ivrigt.

Jeg viste ham min Perlemoderskniv, og da han saa den, bad han saa bønligt om den, at jeg ikke kunde nænne ikke at forære ham den.

Han takkede mig, idet han kyskede min Haand, og saa spurgte han mig med Ærefrygt, som om jeg var den gode Gud:

„Og alt det har De faaet Lov til at beholde?“

„For sidste Gang fortæller jeg Dem, at jeg er paa Besøg herovre,“ svarede jeg.

„Det er altsaa sandt, det er altsaa sandt!“ jublede han, „det er altsaa sandt, at De ikke er sindssyg.“

Saa trykkede han sig pludseligt kærligt til mig:

„Giv mig en Cigar,“ bad han. „Giv mig en Cigar.“

Det er snart fem Aar siden, jeg har smagt Tobak.“

Jeg gav ham selvfølgelig een, og jeg maa sige, at han blev henrykt.

Men saa fik han pludseligt Skrupler:

„De maa ikke sige til Doktoren, at jeg har røget, for det er os strengt forbudt, og hvis det bliver opdaget, bliver vi straffet, ved at de berøver os vor Frihed i mange Dage.“

„Selvfølgelig ikke!“ lovede jeg, idet jeg gav ham Ild.

Han røg meget stærkt og spyttede mellem hvert Drag.

„Den er kraftig!“ sagde han.

„Det er Havanna!“ svarede jeg.

— Ude paa Plænen gik en Mand og stak Grene og Blade ned i Jorden:

„Det er svært, saa Gartneren har travlt,“ sagde jeg, nærmest for at sige noget.

„Det er ikke Gartneren,“ svarede han, efter at have sendt en mægtig Røgsky til Vejrs: „Det er en Mand, der gaar og planter smaa Børn, — han tror nemlig, at han er Storken — De ved Storkelangeben, der gaar nede ved Nilen.“

„De kender alle de syge herovre!“ spurgte jeg.

„Ja, vi lærer jo efterhaanden hinanden at kende, især vi, der er uhelbredelige.“

I Begyndelsen morede det mig at tale med mine Kammerater og studere dem, — men nu er jeg ærligt talt helst fri, — for der er saa faa af dem, man kan tale lidt fornuftigt med.

Jeg kender kun een eneste, jeg bryder mig om, han er lige saa fornuftig som jeg, og vi sidder hver Eftermiddag hernede og sludrer saa rart sammen, men i disse Dage er han syg, — saa derfor maa De undskylde, at jeg vovede at tiltale Dem, da De gik forbi før, — men jeg sad og kedede mig!“

„Det behøver De sandelig ikke at undskylde, jeg er glad ved at have gjort Deres Bekendtskab.“

„Ja, jeg i lige Maade,“ svarede han belevent, „og jeg er forresten altid glad ved at tale med fornuftige Mennesker, og hvis De en anden Dag ikke har andet at bestille, saa vil jeg bede Dem komme herved og holde mig med Selskab, og hvis De kan, tag saa Cigarer med til mig.“

„Det skal jeg nok,“ lovede jeg, „men hvor kan jeg træffe Dem?“

„Og det spørger De om,“ spurgte han forbavset: „hvor skulde jeg være andre Steder

end her paa denne Bænk bag Bedet med de mørkegule Roser?“

„Holder De da saa meget af gule Roser?“ spurgte jeg.

Han saa paa mig med store tungtsindige Øjne, saa ligesom sukkede det fra ham: „Emilie“.

Han tog sig til Panden og stirrede ud over, saa spurgte han mig med en underlig sløv Undren:

„Hvorfor jeg holder saa meget af de gule Roser?“

Er der maaske nogen Blomst, der som den er skabt af Solens Blod og af Mennekers Længsler.

Lær den at kende, saa De bliver fortrolig med den, De vil da føle Vemod, naar den klynker sin Sorg mod Dem.

Bliv den, saa De lærer, naar det Nu er, da den ligesom dirrer af Vellugt, — den Vellugts Sødme, der river op i Sjælen, saa man et Øjeblik føler det, som ens Længsler blev tilfredsstillet af dens gule Pragt.“

Pludselig rejste han sig op, og med et „Nu skal De se!“ gik han over til Bedet og begyndte at søge mellem de udsprungne Blomster.

Efter lang Tids Søgen fandt han een.

Han fattede med begge sine Hænder om dens Hoved og rev den af over Stilken, saa alle Bladene kom til at ligge løst i hans hule Haand.

Han stod et Øjeblik og betragtede dem, som var han hypnotiseret af deres Gulhed, — han borede sin Næse dybt ned mellem de løse Blade og indsugede deres Duft med en Lidenskab, der ligesom drog Kraften af hans Legeme.

Saa var det, som han væmmedes ved dem, han knuged sin Haand sammen over dem og smed dem fra sig, krøllede og slimede.

„De passer vel paa, at Opsynsmanden ikke kommer?“ spurgte han, idet han udledte sig en ny Rose, — men da han ingen fandt, kom han mistrøstig tilbage og sagde sørgmodigt:

„Nu er der ikke flere, og nu kommer den lange Nat og tager saa mange af dem fra mig.“

„Hvad mener De med det?“ spurgte jeg.

„Der springer saa mange af dem ud om Natten, og dem faar jeg slet ingen Glæde af i Morgen, — for det er jo kun i et enkelt Nu, at Roserne ejer deres Rosenlidenskab.“

Han lagde sin Haand paa min Skulder og saa mig stift ind i Øjnene med sit underlige brændende Blik:

„Det er Nuet,“ sagde han, „det er Nuet, man skal gribe og fastholde, saa længe man orker det, — for snart er *det*, som alle de Blade, jeg smed fra mig, vissent og opslidt.“

„Har De nogen Glæde af at ødelægge?“ spurgte jeg, idet jeg ikke gad komme ind paa al hans barnlige Filosofi.

„Om jeg har Glæde af at ødelægge?“ spurgte han forbavset, „ja, det har jeg da rigtigt nok, — jeg vil ødelægge alt det, jeg kan faa Fat paa, for hvorfor skal jeg være den eneste, der er blevet ødelagt?“

Det manglede min Sandten bare, at jeg ikke skulde have Lov at ødelægge, naar andre har haft Deres Fornøjelse med at gøre mig til saadant et Vrag, som jeg er nu.

Desværre kan jeg ikke faa fat i andet end disse gule Roser, men det er mig en Sjælefrøyd at kvæle dem, som De saa, jeg gjorde.

Men først suger jeg al Livsglæden og Lidenskab af dem, — først raner jeg deres Jomfrudom og giver min Lidenskab Herredømmet over deres gule Farve, de Farver, der for mig er blevet til et Symbol paa Døden, — et Symbol paa mig selv.

For De ved vel nok, at jeg er død, — hvad hjælper det, at mit Kød er levende, naar min Sjæl er dræbt.“

„Hvorfor er det netop gule Roser, Deres Lidenskab skal gaa ud over?“ spurgte jeg.

„Det er fordi der vokser gule Roser paa min Kones Grav, og naar jeg sidder her, er det, som jeg sad ved hendes lille Gravsted i den beskedne Provinsby, hvor jeg er fra.“

Hun ligger nu i den sorte Jord, men over hendes Grav drysser gule Rosers visne Blade, — men de gule Rosers Rødder suger Næring fra hendes trofaste Hjerter, hvis Slag kun gjaldt mig, og fra hendes kære Tanker, der kun drejede sig om mig.“

Saa afbrød han sig med et: „Ja, De regner vel det for Galmandssnak, alt det, jeg sidder her og siger, men det maa De gerne.“

De maa mene, hvad De vil, og det er mig saa aldeles ligegyldigt, hvad De tænker om mig og om det, jeg fortæller Dem.“

Jeg saa overlegent paa ham for at kujonere ham for hans uforskammede Nævisheder, — men han lod ikke til at blive imponeret af mig, og saa spurgte han ganske umotiveret:

„Ja, De gaar vel ud fra, at vi sindssyge er lykkelige, — — — men jeg siger Dem, unge Mand — — —“

„Hvadbehager?“ spurgte jeg spidst.

„Jeg siger, unge Mand — — —“ men saa afbrød jeg ham med et meget vredt:

„Jeg er ikke ung Mand for Dem!“

„Om Forladelse — De kan jo nok tænke Dem, at jeg ikke med min gode Vilje vil fornærme Dem, især da De er saa rar at have Cigarer — — men jeg vil bede Dem slaa den Løgn ned ude i Verden, at vi Stakler er lykkelige.“

Det er Løgn!

Løgn siger jeg Dem, — vi er de ulykkeligste af alle skabte Væsener.“

„Alle Mennesker er lige ulykkelige,“ afbrød jeg.

„Mer eller mindre,“ svarede han, men saa tog jeg kraftigt paa Veje:

„Alle Mennesker er, som jeg sagde Dem, lige lykkelige eller lige ulykkelige, men det det kommer an paa, er, hvordan de forstaar at bære det, der bliver lagt paa dem.“

„Ja, jeg ved ikke, — — men jeg har aldrig rigtig følt mig helt ud lykkelig,“ sukkede han.

„Heller ikke i Deres Ægteskab,“ spurgte jeg.

„Nej ikke helt, — — jeg var saa jaloux, og min Hustru var saa lidenskabelig, og saa var der en ung Mand, som min Hustru altid var

ude at spasere med." Det var pludseligt som hans Tanker dumpede fra ham; han sad lidt og mumlede, saa fortsatte han:

„Maaske har jeg alligevel været lykkelig, men det maa have været, da jeg endnu ikke var født.

Hvor maa man ligge trygt under sin Moders Hjerter, hvor man suger Næring af hendes røde Blod, uden at man ved, man er et Menneske.

Hvor maa man have følt sig tryk, — hvor maa her have været tyst og stille.

Ingen af alle Livets Storme har kunnet trænge ind til mig, der laa her sammenrullet bag min Moders spændte Bug, — ingen af alle de Storme, der efter min Fødsel altid har pisket efter mig.

Ja, det er, som der altid har staaet et Skrig om mig, og dette Skrig blev i en usalig Stund til et Hvin, og det er det Hvin, der i frygtelige Nattefimer skærer i min stakkels forrykte Hjerne.

De maa ikke tro andet, end at jeg godt ved, at jeg er gal.

Alle mine Tanker minder mig om det, de er alle saa syge, saa syge. Jeg har de mest fortvivlede Lyster, — og De kan tro, at det kniber for mig at styre dem.

Om Dagen kan det nogenlunde gaa, men Natten er saa forfærdelig, og naar Dagningen begynder, er det som jeg var et vildt Dyr, og al min Attraa higer efter at faa fat i noget, jeg kan pine — for hvorfor skal jeg være den eneste, der skal lide, — hvorfor skal jeg være den eneste, der er blevet pint.

Jeg har da Lov at gøre Gengæld, — og De kan tro, at jeg har opnaaet det.

Kun en eneste Gang, — men jeg har opnaaet det.

Det var en tidlig Morgen, da jeg kvalte den lille Dreng.

Aa, De skulde have set ham, og De skulde have set hans Dødsangst.

Han bad og græd for sig, medens han saa paa mig med et Par store bebrejdende Barneøjne.

Men det nytted ham ikke.

Hans Bønner mored mig, og jeg fryded mig over hans Graad.

Jeg vilde, at han skulde ligge for min Fod, ligge der falmet og vissen som alle de Blade der.

Ganske langsomt bored jeg mine Tommelinger ind i hans Strube, saa han fuldt ud vidste, at nu skulde han dø, at nu skulde han

aldrig mere faa Lov til at lege med sine smaa Venner, og at han aldrig mere skulde høre sin Moders kærlige Stemme.

De skulde have set ham snappe efter Vejret, men saa strammedes hans spæde Halsmuskler i Dødsstivnen, saa det næsten ikke var muligt for mig at holde mine Fingre klemt sammen i hans Strube.

De skulde have set hans friske røde Barneansigt visne, --- hvordan det blev graat, --- saa graat som mine Kinder var det, da jeg sad ved min Hustrus og min lille Drengs Dødsleje.

Jeg flyttede mig i Væmmelse bort fra ham, men han greb fat i mig:

„De behøver ikke at flytte Dem fra mig, jeg gør intet, --- De skal ikke være bange for mig, det er kun om Natten, at jeg ser rødt, eller jeg faar Lyst til at se rødt.

Hvis vi da var sammen, maatte en af os dø, --- De vil vel nøddigt bort, jeg vil gerne, men det vil blive mig, der vinder, for jeg er i Besiddelse af Ligealdigheden.“

„Men jeg,“ svarede jeg med min værdige Stemme for at imponere denne storskrydende Karl, „jeg er en meget dreven Bokser!“

Mit sikre Blik kujonerede Fyren, han næsten krøb sammen under det.

Han saa paa mig med et Par Øjne, der var duggede af Taarer.

„Natten er saa slem for mig,“ hulkede han; „min Lidenskab svier mig, og jeg er saa ene med den, --- det er saa lidt, det jeg selv kan byde mig til Erstatning for min Hustru, og saa ødelægger det mig i Bund og Grund; jeg bliver saa træt, saa træt, og det er i Reglen i denne Slaphedstilstand, at jeg skriger, som De vist har hørt, jeg gør.

Det nytter ikke, at de slutter mig i Læner, de kan ikke stække min Længsel efter min Familie.

Jeg er saa ene, saa ene.“

Saa gav han sig til at græde som et lille Barn.

„Og De skulde have kendt hende som jeg!“

„Og De skulde have set hende ligge der i Kisten!“

„Og hvis De havde set hende, saa vilde De ogsaa længes!“

„Og De vilde ogsaa blive sluttet i Læner.“

Jeg blev lidt træt af al hans Hulken.

„Var Deres Hustru ikke andet end Kød for Dem?“ spurgte jeg for at faa ham i Ro, men han forstod ikke, hvad jeg mente, --- jeg spurgte derfor:

„Havde hun ingen Interesser?“

„Jo, hun havde da mig,“ svarede han tro-
skyldigt.

„Jamen jeg mener,“ forklarede jeg, „hav-
de hun ikke noget, der kunde beskæftige
hendes Aand?“

„Ih jo,“ svarede han glad, „hun var jo
ogsaa Digter, men det er der ingen andre,
der ved, end jeg.“

Hver Aften sad hun og digtede ved det
Skrivebord, jeg havde foræret hende i Mor-
gengave.

Hun saa saa sød ud, naar hun sad der og
tyggede paa sit Penneskraft, og naar hun saa
havde skrevet et Digt, læste hun det højt
for mig. Det handlede altid om Kærlighed,
og De kan tro, at der var baade Rim og
Tanker.

Men næste Morgen rev hun altid det
i Strykker, hun havde skrevet om Afte-
nen:

„Det er noget Møg,“ sagde hun.

„Hvad syntes De selv om hendes Digte?“
spurgte jeg.

„De var mageløse,“ svarede han, „og hvis
De bryder Dem om det, vil jeg gerne sige
et af dem for Dem, — det hedder „Hem-
melighed“.“

Du jeg havde sagt, at jeg meget gerne vilde
høre det, begyndte han:

Det maa Du love mig
elskede kære,
at jeg roligt kan stole
i alting paa Dig.

Hverlige Glæder kan vi hinanden skænke,
naar Kærlighed kæder os med sin Lænke.

Du faar lange Kys i en stille Stue,
for Du maa huske, Du kysser en lille Frue.

Og faar jeg Lyst til Din at blive,
vil jeg vide trygt, at jeg roligt kan give.

Roligt vil jeg synke helt ind i Lykken,
roligt vil jeg glide ud over Drømmen.

Men det, som holder os Kvinder tilbage,
er Angst for, at I ikke tavse kan tage.

Men det maa Du love mig
elskede kære,
at jeg trygt kan stole
i alting paa Dig.

„Det er saamænd et meget godt Amatør-
digt,“ sagde jeg, — naturligvis kun for at
glæde ham.

„Ja, jeg synes, det er storartet, naar jeg
bare var sikker paa, at det var skrevet til

mig og ikke til ham Urtekræmmersvenden, hun gik med. Han var jo saa galant og forærede hende baade Bolsjer og Chokoladepastiller, men jeg er saa bange for, at han ogsaa har givet hende noget, som hun ikke fortalte mig."

"De mortuis nil nisi bene," trøstede jeg, men han fortalte mig skikkeligt, at han desværre aldrig havde lært Tysk, og saa behøvede jeg ham naturligtvis om, at det var Latin, og at det betød noget lignende som:

"Om de Døde skal man kun tro godt;" selvfølgelig ved jeg nok, at det betyder: "Om de Døde skal man kun tale godt," men det behøvede jeg jo ikke at sige til ham.

"Jeg tror saa godt om hende, som jeg kan, — men hun var jo forlørende, og en Urtekræmmersvend er nu engang en Urtekræmmersvend, den Slags Fyre kan jo saa let komme til Godter.

Men dejlig var hun; De kan tro, at der var Kød paa hende, og saa havde hun en Fidejournel, der var klipet ud af en Modejournal, der var baade meget for, og der var næsten endnu mere bag.

Hendes Ansigt var kønnere end dem, man ser paa Teatret.

Den hvide —lidt fregnede og buede Pan-

te blev baaret oppe af snorlige Silkeøjehryn.

Hendes krumme Næse var i ustandselig Bevægelse, som den var en Vindfløj, og naar hun pussede den, var det med hvide Knipplingslommelærklæder.

Forbi hendes røde, opkrammede og fugtige Mund, bag hvilken man ustandseligt saa hendes noble, guldblomberede Tænder, ketterede to Smilehuller til hinanden.

Under hendes brune Øjne laa dybe mørke Furer, der som en Rende strakte sig ned over hendes altid hede Kinder.

Paa Halsen havde hun en lille brun Plet, hvorpaa der voksede tre lange sorte Haar, vi kaldte den for hendes lille Blomsterbed."

(Det er sjældent, at jeg bander, men jeg maa sige, at her tænkte jeg: "Føj for Satan!")

"Hendes Kjøleliv gynged altid over hendes prægtige Bryst, og De kan tro, at hun havde noget at sidde paa, naar hun satte sig.

Intet Ægteskab kan have været mere ivrigt efter at holde, hvad der bliver lovet Præsten foran Alteret, men desværre blev vi ikke saa mangfoldige, — og nu er jeg ene tilbage,

men det er sandelig ikke min Skyld og endnu mindre min Hustrus.

Aa, jeg tør ikke tænke paa vore Omfavnelser ————“

„Det synes jeg heller ikke, De skal,“ afbrød jeg oprørt og forarget til mit Inderste, „og jeg synes under alle Omstændigheder ikke, at det er noget at underholde mig med.“

„Hvorfor ikke?“ spurgte han naivt.

„Fordi jeg ikke bryder mig om at høre den Slags Ting, og fordi jeg i det hele taget ikke sætter Pris paa sjofle Historier.“

„Kalder De det sjofle Historier, som jeg nu fortæller Dem?“

Kalder De det sjofle Historier?

Fy, hvor maa De skamme Dem, at De kan regne det ømme og naturlige Forhold mellem Ægtefæller for sjofelt.

Jeg vil sige Dem, der findes ikke noget skønnere og renere i hele Livet end det.“

„Ja, jeg vil ikke høre om det,“ afbrød jeg, „det er maaske noget, man gør, men man taler ikke om det.“

Ægteskab er noget urent, og alle gifte Mennesker burde gaa med nedslagne Øjne for at skjule deres Skam.“

„Den Omfavnelse, der gav Dem selv Li-

vet, var altsaa ogsaa uren,“ sagde han paa en raa og meget stødende Maade, — men jeg afbrød ham med et meget vredt:

„Det ønsker jeg ikke at forhandle med Dem om.“

„Hvordan synes De da, at den ideelle Forplætning burde være?“ spurgte han.

„Det skønneste vilde være, om Eventyret om Storken, der henter de smaa Børn i Nilen, var sandt, — eller ogsaa kunde maaske Undfangelsen ske ved et flygtigt Kys, — men Deres Spørgsmaal er i det hele taget lidt besværligt at besvare saadan lige med det samme.“

„Ja, jeg synes altsaa, at Forholdet mellem Mand og Kvinde er saa skønt, som det vel kan være, under alle Omstændigheder var min Hustrus og mit Ægteskab — fra regnet Urickrømmersvenden meget lykkeligt, og dobbelt lykkeligt blev vi, da hun fortalte, at hun følte, at hun ikke længer var sig selv, vi regnede Dagene ud til det Øjeblik, naar vi blev Forældre.“

Vi var stolte over, at vi havde skabt et Menneske, — et Menneske, der skulde være som alle os andre.

„Tænk, det er os,“ sagde vi til hinanden. Jeg vænned mig til at kalde hende „Mor“,

og hun kaldte mig „Far“, og Urtekræm-
mersvenden havde lovet at ville staa Fad-
der.

Men det skønneste var ligegodt de to Ord,
Mor og Far.

Vi syntes aldrig, at vi havde kendt Ord,
der havde saa skøn en Klang:

„Mor“ — „Far“.

Lyder det ikke skønt!

„Mor“ — „Far“.

Vi talte kun om det Barn, der laa og
voksende her under hendes Hjerter. Hvor
fryded det mig at lægge mit Øre tæt ind til
hende, lige over hvor Barnet laa, som
et svagt Ekko hørte jeg dets Hjerteslag. To
Mennesker har aldrig været saa glade ved
hinanden, som hun og jeg var det i denne
Tid, og to Mennesker har aldrig set Frem-
tiden i Møde med saa store Forventninger,
som vi gjorde.

* * *

Men da Øjeblikket var naaet, laa hun i
sin Seng og krymped sig i Dødsangst.

Drengen, hun bragte død til Verden, hav-
de saaret Dødens Gift i hende, — og hvem
var Skyld i det andre end jeg.

For di jeg gjorde ham til Menneske og
hende til Moder, døde de begge, det er min
egen forbandede Lidenskabs Skyld, at jeg
nu er Morder.

Forstaar De, det er mig, der har dræbt
de to, — fordi jeg saa gerne vilde være
Fader.

Det var Urdriften i mig, jeg ikke kunde
staa imod, men De maa ikke tro, at vore
Omfavnelser kun drejede sig om Nydelse.

Nej, det var, som spæde Stemmer bad:

„Gør os levende!“ „Gør os til Menne-
sker!“

Og vi gjorde saa vor Pligt, den Pligt, der
var os begge saa kær.

Og hvad havde jeg saa ud af det, andet
end at jeg blev berøvet baade hende og min
Dreng.

Taalmodigt sad jeg ved hendes Seng.

Værelset duftede af Karbol og af For-
aarets Blomster.

Hun holdt en Violbuket i sin Haand, og
om Sengens Stolper hang Bukkarkranse, og
i Vandkanden havde jeg sat nys udsprunget
Bøgeløv, der ligesom bragte en Solhilsen
til den døde.

Selv laa hun og saa rundt med store ang-
ste Øjne, og hun var næsten ved Bevidst-

heden, lige til hun døde; det var kun nogle faa Øjeblikke, hvor Feberen forvildede hende, men saa var hun ogsaa meget urimelig.

„Aa, jeg er saa angst for at dø,“ krymped hun sig, „for sæt, jeg nu ikke dør, og I tror, at jeg er død, og I begraver mig, og jeg saa vaagner nede i Kisten.“

Og det vil jeg ikke, — hører Du.“

Hun rejste sig op i Sengen og skubbede til mig:

„Flyt Dig!“

„Jeg vil op!“

„Tror Du, jeg vil ligge her og dø, næ, det manglede min Sandten bare!“

„Jeg dø!“

Hun gav sig til at le ganske hysterisk.

„Nej, det er dog for morsomt et Paafund.“

Jeg maatte tage med Magt om hendes dejlige Krop for at holde hende nede.

Lidt efter lidt svækkedes hendes Modstand, og hun gav sig til at hulke.

„Hvorfor skal jeg dø?“

„Hvorfor skal jeg dø?“ jamrede hun sig.

„Jeg er jo saa glad ved at leve, og der er endnu saa mange Blomster, jeg vil plukke, og der er saa meget Solskin tilbage.“

Og det kan jo godt være, at jeg slet ikke dør, og at I begraver mig levende.

Man har da hørt det saa tit.

Og jeg føler det!

Jeg er saa sikker paa det!

I begraver mig levende!

Men jeg vil sige Dig, jeg tør ikke ligge og være levende i den Kiste.

Jeg tør ikke, siger jeg Dig!

Kan Du ikke føle det?

Koldt?

Ikkesandt?

Koldt! Koldt!

Og saa er der saa mørkt, saa ondt mørkt, men det aller værste.

Det, jeg frygter allermost!

Der er saa alene!“

Hun blev vild igen og kastede sig ned i Fodenden af Sengen.

„Nej! Nej! Nej! Jeg vil ikke!“ skreg hun.

„Hører Du?“

„Jeg vil ikke!“

Og saa hvinede hun; — hun slog efter noget med Armene:

„Hold mig!“

„Hold paa mig!“

„Kan Du ikke se, at han vil tage mig?“

„Se!“

„Han strækker Armen ud efter mig.“

„Lige der bag Hovedgærdet staar han.“

„Lige bag!“

„Hold fast paa mig, saa han ikke kan faa revet mig fra Dig!“

„Klem bare til!“

„Rigtig fast!“

„Rigtig haardt!“

Jeg knuged hende ind til mig.

„Ja, saadan!“

„Saadan.“

„Aa, hvor er Du sød, men hvis Du kan, maa Du gerne tage endnu haardere!“

Hun sank tilbage i Henrykkelse.

„Aa, hvor er Du kær,“ jublede hun, idet hun slyngede sine Arme om min Hals og kyssede mig.

„Læg Dig op i Sengen til mig,“ bad hun _____“

* * *

Jeg rejste mig op fra Bænken: „Nej, nu bliver De mig lidt for broget, min gode Mand!“

„Om Forladelse,“ afbrød han mig, „saa springer vi det over!“

* * *

„Hen ad Aften var hun meget svækket og meget bleg.“

Hendes Øjne var næsten lige saa hvide som Hovedpuden, og det var næsten, som det var den, der saa paa mig med bebrejgende Øjne:

„Hvorfor skal det være mig, der skal dø?“ spurgte hun.

„Hvorfor?“

„Kan Du svare mig hvorfor?“

„Hvorfor skal Du have Lov at leve?“

„Hvorfor?“

„Det kunde lige saa godt være mig, der skulde have Lov til at nyde videre af det dejlige Liv!“

„Hvorfor skal det være Dig, der skal have Lov at se Solen hver Dag?“

„Hvorfor?“

„Hvorfor skal Du have Lov til at vaagne hver Morgen?“

„Hvorfor?“

„Hvorfor Du og ikke jeg?“

„Hvorfor?“

„Hvorfor maa det ikke være mig?“

„Jeg er slet ikke træt af Livet endnu?“

Hun slynged sine Arme om min Hals:

„Dø for mig, Du,“ bad hun. „Du er jo til ingen Nytte, og det er vist ham ligegyldigt, hvem af os han faar!“

„Bed ham, om det ikke maa blive Dig!“

Hun slap sit Tag i mig og lagde sig ned i Sengen, hvor hendes hvide Lagener fik store, vaade Flager af hendes Graad.

„Det bliver mig!“

„Det bliver mig!“ græd hun.

„Men saa maa Du love mig, at Du hver Dag husker at vande Blomsterne, og at Du ikke maa give Kanariefuglen Hampefrø, for saa er det, den faar Forstoppelse.“

Hun greb min Haand.

„Der er ogsaa noget andet, Du maa love mig,“ tryglede hun, „og det er, at Du aldrig vil forlade mig, — selv naar jeg ligger i Graven.“

Du maa altid kunne høre, naar jeg kalder paa Dig!“

„Vil Du love mig det?“

„Ellers tør jeg ikke dø.“

„Jeg tør ikke!“

„Du maa altsaa indrette det saaledes, at Du altid kan høre, om jeg kalder Dig.“

Saa laa hun lidt og grundede:

„Men hvordan kan Du det, — hvordan vil Du bære Dig ad?“

„Hvordan?“ spørger jeg.

Hun udstødte et Hvin:

„Hør!“ skreg hun.

„Hør!“

„Det gnaver her ude paa Kisten.“

„Hvilket?“ spurgte jeg.

„Det er noget, som vil gnave sig ind til mig og æde mig!“

„Jag det væk!“

„Jeg er slet ikke død!“

„Jeg lever!“

„Lever!“

„Sig noget,“ bad hun, „ellers bliver jeg tosset af den Stilhed.“

„Raab!“

„Raab!“

„Kan Du ikke høre, at her er saa gruligt tavst?“

Saa kom Lægen, — han var i Kjole og hvidt og havde meget travlt, fordi han skulde til Middagselskab.

Han gav hende noget beroligende, og hun faldt i en lang Søvn.

Da hun vægnede, var hun saa sød og kærlig imod mig, og vi genoplevede vore Minder.

„Kan Du huske det! og kan Du huske det“

Og jeg fortalte hende, hvordan jeg havde spekuleret ud, at jeg kunde sætte en elektrisk Klokke i Forbindelse med hendes Kiste:

„Lige til højre for Dit Hoved vil der være en Knap, og naar Du trykker paa den, vil det ringe her hjemme i Soveværelset.

Men husk nu, at Klokken hænger lige til højre for dit Hoved!“

„Hvor Du er kær!“ sagde hun beroliget. Hun var træt, og jeg var meget træt, men det var intet Under; jeg havde ikke sovet i to Døgn.

Jeg sagde derfor til hende, at jeg et Øjeblik vilde gaa ind og hvile mig i Stuen.

„Gør Du det,“ sagde hun kærligt.

Jeg satte mig i Lænestolen, tændte en Cigar, og da jeg vaagnede, stod min Hustru fuldt paaklædt ved min Side:

„Du har spildt Aske ned af Dig, Din Grissepels.“

„Men Emilie dog!“ foer jeg op. „Er Du oppe?“

„Ja, jeg blev saa træt af at ligge derinde, og jeg fik saadan en Lyst til at komme op og spasere lidt.

Jeg føler mig helt rask, og — — — — —“
Pludselig slog hun ud i Luften med Armene, hun vaklede i Knæene, og med et „Hjælp!“ styrtede hun død om paa Gulvet.

* * *

Han er Alen end jeg ved hendes og Drengeens Dødsbøj.

Han har i hendes purpurre Arm, den Arm, jeg saa til havde sovet i.

Selv havde jeg khardt hende i Ligstøjet, og jeg havde pyntet Værelset med mange højtidelige Gønikker.

Op! Lyt, fandte jeg, for næsten fem Kroner havde jeg købt, saa De kan tro, at Værelset var smukt oplyst.

En Sneedker kom med en sort Kiste, vi lagde hende over i den, og han skruede Laaget paa med alt for megen Færdighed, der skal ikke passede til det højtidelige Værelse.

Da han var gaaet, skruede jeg Laaget af igen, for hun skulde have det aller sidste Kys, og saa skulde jeg jo ogsaa anbringe den elektriske Knap.

Jeg slog den op lige til højre for hendes Hoved og forbandt den med en fire Alen lang Snor, saa at den kunde naa op over Jorden efter Begravelsen.

Under selve Højtideligheden sad jeg og ærgrede mig over Salmen: „Dejlig er Jorden.“

Det var ligesom man vilde trøste Liget med, at Jorden er dejlig, og at det ikke er sandt, at den er kold og klam.

Det var Præsten, der havde bestemt Salmen, — først vilde han have, at der skulde synges: „Lær mig, o Skov, at visne glad“, men da min Hustru ikke hed Skov, vilde det da være ganske sindssygt, og da hun nu var død, saa kunde hun da ikke visne glad.

Da Kisten stod i Jorden, hoppede jeg ned og lod, som jeg „dvælede“, men det var naturligvis kun for at faa fat i den elektriske Traad. Jeg førte den langs Gravvægen op til Overfladen og anbragte den saa snedigt, at ingen kunde faa Øje paa den.

* * *

Henad Aften, da der ingen Mennesker var paa Kirkegaarden, gik jeg derop.

I Lommen havde jeg femten Alen elektrisk Ledning, som jeg forbandt med den Ledning, der stak op af Jorden, og saa kravlede jeg op i Sørgepilen, der stod lige bag ved Graven.

Jeg førte Traaden med mig og fæstrede den i Toppen af Træet, saa en Ubetydelighed af den stak op over Kronen.

Det hele var saa snildt og simpelt indrettet, at ingen kunde opdage det.

Da det var besørget, gik jeg hjem, tog Linnereklokken ned og hængte den op over min Seng.

Elementet lod jeg stadig hænge ved, for det maa jo være til nogen Nytte, siden det altid er der.

Den meget lange elektriske Traad, der hørte til Klokken, førte jeg op ad Trappen, ind paa Loftet og stak den af en Luge ud paa Taget, og saa kravlede jeg selv ud og førte Traaden ad Tagrygningen op til Skorstenen, hvor jeg fæstede den i Enden paa min Ildrager, som jeg hamrede fast paa Skorstenen, saa den kom til at ligne en Lynafleder.

Nu var det hele i Orden, — blot manglede jeg Forbindelsen mellem de to Traade, — den paa Kirkegaarden og den paa Taget.

Da jeg ikke havde Forstand paa traadløs Telegraf, gik jeg ind til Boghandler Ebbesen og købte en Bog, der handlede om det.

Den var umiddelbart meget lærd, og da jeg ikke kunde fatte ud af alle de forbandede matematiske Formler, maatte jeg altsaa selv være Optiluder.

Jeg besluttede mig ivrigt med Problemet, men under Utdrænkningen faldt jeg heldives i Søvn, for da jeg vaagnede om Mor-

genen, var min Hjerne i ualmindelig Vigeur, og den havde straks Løsningen.

Jeg gik ud paa Gaden og stirrede energisk op paa Ildrageren paa Taget.

Med et sikkert Blik fæstede jeg en traadløs Traad til den, og da det var besørget, førte jeg den fra Hus til Hus.

Jeg anbragte den paa de højeste Skorstene, — førte den glat væk over Gaden og Torvet, passerede et Par store Træer med den og fik den lykkeligt og vel, uden et eneste Uheld, ført op til Sørgepilen paa Kirkegaarden, hvor jeg ved Hjælp af endnu et sikkert Blik fik den loddet fast til den Traad, der førte ned til Knappen i min Emilies Kiste.

Nu var alt i Orden.

Hvis der blev trykket paa Knappen nede i Kisten, vilde Klokken hjemme i mit Soveværelse begynde at kime.“

* * *

„Unge, unge Mand,“ sukkede han, idet han helt glemte, at jeg havde forbudt ham at tiltale mig paa den Maade:

„Lad aldrig saadan en Klokke hænge over Deres Seng!

Aldrig, siger jeg Dem, for sæt De en Nat vaagnede ved, at den kime!

Gud være Dem naadig, saa han aldrig spilder en eneste Draabe af sit Haabs skønne Bæger over Dem.

Gud være Dem naadig til evige Tider, vil jeg ønske.

Mig har han altid forfulgt med et sjældent smaaligt Had.“

„Hm, Hm,“ rømmede jeg mig.

Han saa forbausset paa mig, men saa sagde han:

„Ja, lad os da saa holde Treenigheden uden for vor Samtale og fortsætte:

Jeg sad hele Dagen i mit Soveværelse og stirrede op paa Klokken; der var ikke Tale om, at jeg kunde begynde paa mit Arbejde igen.“

„Hvad var De, siden De saadan kunde undværes ved Deres Arbejde?“

„Jeg var Fotograf — Amatørfotograf,“ sagde han troskyldigt. „Jeg kaldte mig Journealfotograf, for det lyder saa pænt, men jeg kom altid for sent med mine Billeder, saa derfor tjente jeg jo aldrig noget paa det.“

„Hvad leved De da af?“ spurgte jeg.

„Jo, ser De!“ svarede han: „Jeg havde

lidt Formue, — eller det var forresten min Kone, der havde den, for hun havde nemlig, inden hun blev gift med mig, været Husbestyrerinde for en ældre Kammerraad, der havde været Skorstensfejer og tjent mange Penge i de gode Skorstensdage.

Han var jo en gammel Mand, der havde ondt ved at gaa i Seng alene, saa det var intet Under, han efterlod sine Penge til min Emilie, der maatte hjælpe ham med alt.

For øvrigt efterlod han sig ikke saa meget, som der var ventet, men vi kunde da leve af det, det var da næsten tre Tusind om Aaret!"

"Det er ikke til at slaa store Slag for!" sagde jeg medlidende; "min Fædreneary giver mig i Renter ti Tusind om Aaret, og hvis De tror, at jeg kan komme igennem med det, saa tager de fejl!"

"Det var Satans!" sagde han og gloede imponeret paa mig.

"Undskyld jeg spørger," spurgte han, — "hvad tager De Dem til saadan i det daglige?"

Værdigt svarede jeg: "Mine Drømme er mit Livs Gerning."

"Det var Satans!" sagde han endnu mere imponeret.

"Fortæl nu videre," bad jeg.

"Ja, men saa maa De love mig, at De ikke afbryder mig mere, for saa kommer jeg helt ud af det —"

Jeg sad altsaa hele Dagen hjemme, for sæt nu Klokken vilde begynde at kime.

De første Nætter gik jeg ikke i Seng, men jeg sad og blundede i Gyngestolen, hvilket naturligvis trættede mig, for man kan jo ikke undvære ordentlig Søvn.

Men jeg kunde ikke bekvemme mig til at gaa i Seng, jeg var bange for, at alle de skønne Minder, der knyttede sig til den, ganske vilde overvælde mig.

Og saa er det jo ikke rart for en voksen Mand at sove alene.

Men jeg fandt snart paa Raad.

Som jeg vist før fortalte Dem, havde vi en lille Formiddagstøs, og hun sov i et Rum ude bag Køkkenet.

Hun var en lille munter og væver fjortenaarig Tingest, men hun var uskyldig og uvildende, og jeg bestemte mig derfor til at lære hende op.

Naar jeg bad hende besørge et eller andet, svarede hun altid glad: "Javel, Herre!" og det svarede hun ogsaa den Aften, jeg raabte: "Marie!"

„Javel, Herre!“

„Kom herind!“

„Javel, Herre!“

„ Klæd Dig af!“

„Javel, Herre!“

„Læg Dig op i min Kones Seng!“

„Javel, Herre!“

Hun var virkelig kær og føjelig, men hun kunde naturligvis ikke fylde min Emilies Plads op i Sengen!“

„Hm, Hm!“ rømmede jeg mig.

„Jamen jeg vil sige Dem, hun kom virkeligt til at holde overordentlig meget af mig, og jeg gav hende ogsaa en Krone mere om Ugen, saa hun var henrykt, og jeg var glad over, at jeg turde gaa i Seng, og jeg sov virkeligt som en Sten om Natten.“

„Men Dagené, — aa, de var saa lange, saa lange.“

Straks naar jeg stod op om Morgen, satte jeg mig i min Gyngestol og gav mig til at stirre op paa Klokken.

Mine Tanker drejede sig kun om, „hvis den nu begyndte at kime!“

Jeg stirred op paa den, men den hang ganske ubevægelig, det saa næsten ud, som den var død.

Men jeg vidste heldigvis, at den ikke var

det, for derhenne paa Hylde stod Elementet, og det elektriske Liv i det skulde nok vaagne, saa snart der blev trykket paa en Knap oppe paa Kirkegaarden, — lige til højre for Hovedet.

Og da det jo kunde være hvert Øjeblik, at min Emilie kunde vaagne af sin dødlignende Søvn, gjaldt det om at være aarvaagen og ikke blive træt, — træt af at lytte og træt af at stirre.

Der var ikke Tale om, at jeg turde forlade Soveværelset og den tilstødende Dagligstue, for sæt nu Klokken begyndte at kime.

Jeg forsøgte at slaa Tiden ihjel ved at læse, men Emilie havde kun ejet tre Bøger: „Sørens Øje“, „Den brændende Farm“ og „Tavshedens Mølle“; dem læste jeg atter og atter, saa jeg tilsidst kunde dem udenad, de var gode og morderlig spændende, især „Den brændende Farm“.

Desværre havde jeg i denne Tid ogsaa noget, der irriterede mig, og det var min Emilies Kanarieflugt.

Den pippede og kvidrede og sang i det uendelige, det var den ganske ligegyldigt, om min Emilie var død eller levende.

En Dag blev den mig imidlertid lidt for lystig, — jeg trak min Sko af og smed den,

om jeg saa maa sige, lige i Hovedet paa Buret.

Jeg ramte ved Siden af, og Skoen fløj ud af Vinduet, men jeg havde min anden Sko, og den ramte, Gud være lovet, Buret saa godt, at det væltede, saa Fuglen ogsaa fløj ud af Vinduet, og saa behøvede jeg da ikke mere at tænke paa den og dens Forstoppelse.

Men der var ogsaa andre Ting, der ærgrede mig.

En Dag, da jeg sad og stirrede op paa Klokken, fik jeg Øre for mit Stueurs Dikken.

Det dikkede og dikkede.

Dikkede og dikkede.

Det dikkede saa kedeligt og omhyggeligt, og Perpendiklen dinglede frem og tilbage, frem og tilbage.

Frem og tilbage i det uendelige.

Jeg fik den underlige Idé, at det kun var, naar jeg saa paa Uret, at det gik, og jeg fik den endnu mere underlige Idé, at det holdt op at gaa, naar jeg var ude af Stuen.

Jeg listede mig derfor ud og kiggede ind af Nøglehullet.

Uret gik!

Men det havde vel paa Fornemmelsen, at jeg stod udenfor og lurede, og jeg lagde der-

for en hel Krigsplan for at overrumple det.

Jeg lukkede Skodderne for Vinduerne og tætned ethvert Sted, hvor der kunde trænge Lys ind i Værelset, saa der blev bægsmørkt, og saa sagde jeg højt til Pigen:

„Jeg gaar en Tur ud at spadserere.“

Jeg smækkede med Dørene, saa det virkeligt lød, som jeg gik, — men jeg listede tilbage paa Hosesokker, og ganske rigtigt: Uret stod!

Selvfolgeligt blev jeg opbragt:

„Din Forræder!“ skreg jeg og slog til det, saa det smadrede ned af Chatollet og gik i Tusinde Stykker.

Selvfolgeligt var det jo ganske taabeligt, for jeg havde naturligvis glemt at trække det op, — men jeg fortæller det kun, for at De skal forstaa, i hvilken nervøs og oprevet Tilstand jeg var.

Og jeg var vinkeligt nervøs, — De kan lige se, at jeg var nervøs, og det var denne forbandede elendige Klokkens Skyld.

Det endte med, at jeg blev angst for den, saa jeg knapt turde se op paa den.

Sæt nu, den lille Hammer paa den begyndte at dirre.

Det kunde tænkes, og hvad saa?

Men det hændte ikke.

Den hang altid ganske stille.

Ganske stille, — det var, som den slet ikke vidste, at Knappen til at trykke paa var nede i hendes Kiste.

Og der var ogsaa andre Ting, der gjorde mig nervøs.

Den lille Tøs, der sov hos mig om Natten, anede slet ikke, at der var noget urigtigt ved det, — hun syntes, det hele var Sjov, og fortalte det nok saa frejdigt, en Dag hun kom hjem.

Jeg fik jo et forfærdeligt Vrøvl med hendes Forældre, og for at slippe for Politiets Indblanden betalte jeg godvilligt og i Mindelighed en Summa af „Et Tusind Kroner“, og det kan De nok tænke var et blaat Øje til mig.

Men Tøsen var saa ked af, at hun skulde bort fra mig, og saa gav hendes Forældre hende Lov til at blive, mod at de ekstra fik fem Kroner om Ugen, og det gik jeg saa ind paa, for hun var en sød lille Unge, og saa var hun jo som sagt saa henrivende naiv.

Da der var gaaet nogle Uger, begyndte jeg at spadsere nogle Smaature. Først spanked jeg omkring udenfor Huset, men snart ved jeg mig længere bort, — en Dag var jeg

endda helt oppe paa Kirkegaarden for at se til Emilies Grav.

Alt var i Orden, — baade mit elektriske Anlæg og saa det Anlæg af gule Roser, jeg havde betalt en Gartner for at plante.

Som jeg stod her nærved min Kære, fik jeg pludseligt den Tanke „Nu ligger hun lige her neden under Dig og trykker paa Knappen, Du er hende saa nær, og Du kan ikke høre det!“

I en vanvittig Fart kravlede jeg op i Træet og holdt min Finger i Enden paa den elektriske Ledning for at mærke, om der strømmede Elektricitet ud, for saa maatte hun jo ligge dernede og trykke.

Heldigvis gjorde det ikke, men jeg var alligevel blevet urolig, og jeg foer i Hurtigløb ned ad Gaden — hjem.

Jeg kunde mærke, at Folk stod stille og gløede efter mig, men hvad brød jeg mig om det.

Folk, og i det hele taget alt andet, der ikke absolut angaar mig selv, er mig saa komplet ligegyldigt!“

„Det er et godt Princip,“ afbrød jeg; „det er nemlig ogsaa mit.“

„Om Forladelse,“ sagde han, „jeg bad Dem ikke afbryde mig, især nu, hvor vi nærmer os det spændende.“

„Om Forladelse,“ undskyldte jeg høfligt, og saa fortsatte han:

„Da jeg kom hjem, hang Klokken ganske som ellers, den havde ikke ringet, — for jeg havde nemlig lagt et Stykke Papir saadan paa den, at det absolut maatte falde af, blot ved den svageste Dirren, — men desværre havde jeg faaet saadan en Skræk i Blodet, at jeg ikke voved mig hjemme fra de første Uger efter.

— Saa gik Dag paa Dag, Uge paa Uge i stadig Skræk for Klokken, men efterhaanden begyndte jeg alligevel at blive roligere, og da der var gaaet et Par Maaneder, begyndte jeg saa smaat at tænke paa at faa noget at bestille.

Jeg bestemte mig til at købe et Kanonfoto-grafapparat, for det havde jeg hørt, at man kunde tjene Penge ved, men saa fik jeg at vide, at jeg hele Dagen maatte staa paa Gaden, og det vilde jeg naturligvis ikke, men saa fik jeg ved et mærkeligt Held fat i et Distriktskrivemaskineagentur.

Jeg virkede ivrigt, og selv om det aldrig lykkedes mig at sælge en Maskine, saa havde jeg da noget at bestille, — og det spredte mine Tanker lidt.

Jeg blev længer og længer borte hjemme

fra, der var Dage, hvor jeg næsten ikke var hjemme, og Klokken begyndte saa smaat at glide ud af min Bevidsthed.

Selvfølgelig gav jeg hver Dag Pigen den Besked, at hun ikke paa nogen optænkelig Maade maatte forlade Soveværelset, naar jeg var borte.

Jeg fortalte naturligvis ikke hvorfor, skulde jeg betro en Tjenestetøs min og min Emilies Hemmelighed, — næ, det syntes jeg ikke, at jeg vilde. Men jeg var som sagt rolig hjemme fra, — maaske løb jeg hjem hver anden Time, eller til Nød hver Time, men det var ikke for at høre, om Klokken havde ringet, det var kun for at se efter, om Pigen var paa sin Plads.

„Der er vel ikke sket noget, medens jeg var borte?“ spurgte jeg.

„Næ, hvad skulde det være?“

„Det ved jeg virkelig ikke!“ svarede jeg nonchalante, „men hvis der sker noget, som Du ikke forstaar, hvis Du for Eksempel hører, en Klokke begynder at kime, maa Du straks løbe hen og hente mig!“

„Javel, Herre!“ svarede hun.

Men der skete intet, Maaned fulgte Maaned, og det var nu snart et halvt Aar siden, min Emilie blev kaldt væk fra mig.

Pigen sad aldrig Vagt mere i Soveværelset, og om et Par Dage skulde Klokken tages ned.

Nu var den ganske unødvendig, og den var ikke fri for at ægre mig.

Og hvorfor skulde den hænge længer, den gjorde mig kun angst, for jeg kunde ikke lide at se paa den.

Det var ligesom — ligesom — — aa, jeg ved ikke som hvad, men De kan nok tænke Dem, at det var uhyggeligt for mig at have den hængende paa Væggen, og derfor skulde den ned.

Jeg bestemte atter og atter, — nu skal det være, men hver Gang jeg vilde, — kunde jeg ikke faa mig selv til det.

Det var ligesom en usynlig Haand holdt igen paa mig, og Klokken fik Lov at hænge.

Vi var nu langt inde i Efteraaret, og den skrækkelige Dag nærmede sig, jeg husker endnu saa bestemt Datoen, det var den sjette Oktober.

Om Dagen havde jeg været ude og sælge Skrivemaskiner, — det vil sige jeg solgte ingen, og om Aftenen satte jeg mig som sædvanligt ind paa Hotel Isseffjorden, hvor jeg nød mine fem smaa gule Godnat-Dreng, og da jeg saa havde siddet her et Par Timer og

spillet Sjavs med Bagermester Agerlin og Kammerraad Lindhardt, gik jeg hjem og begyndte at klæde mig af.

Den lille Tøs laa og sov de næsten uskyldiges Søvn.

Forinden jeg svuppede op i Sengen, nikede jeg og kyssede kærligt paa Fingeren op til Klokken, idet jeg sagde mit sædvanlige:

„God Nat min Elskede,“ for det var ligesom den hver Aften bragte min Hilsen op til min Emilie, der laa der — langt oppe paa Kirkegaarden.

Jeg slukkede Lampen og faldt i Søvn, — og jeg maa have sovet i flere Timer.

Pludselig blev jeg vækket ved, at noget snærrede.

Det snærrede og snærrede.

I den underlige halvsovende Tilstand, man befinder sig, naar man pludseligt bliver vækket, stod det mig ikke klart, hvorfra Lyden kom.

Jeg sover ogsaa altid med Hovedet under Dynen, og det demper jo Lyden meget.

Jeg laa lidt og spekulerede over den underlige Snærren:

„Nå, det var bedre at staa op og se efter!“

Jeg slog Dynen til Side, og i det samme

stod den mest djævelske Kimen mig lige ind i Øret.

Det var lige til venstre for mit Hoved-gærde.

Jeg greb efter Lyden og fik fat i — — — Klokken.

Klokken!

Forbarmende Gud, det var Klokken.

Det var den elektriske Klokke.

Tænk, det var Klokken!

Klokken!

Klokken!

Det var Klokken, det var den Klokke, der førte op til min Emilies Grav.

Hun levede altsaa!

Hun levede!

En stivnende Rædsel greb mig, men hvad hjalp det, — Klokken snærrede og snærrede.

Den snærrede min Emilies Kalden mod mig.

Ustandseltigt snærrede den, saa hun blev altsaa ved med at ligge og trykke paa Knappen deroppe:

„Jamen saa hold dog op, saa hold dog op!“ skælvede jeg.

„Jeg har hørt det, og nu skal jeg komme!“ Men Klokken blev ved med at snærre.

Nej, den snærrede ikke, — den hvæsedede.

Med Lynets Fart fik jeg mine Bukser og et Par Morgensko paa, — jeg sprang ud af Døren og begyndte at løbe op ad Gaden.

Men saa slog det ned i mig:

„Du maa have en Spade med til at kunne grave Dig ned til hende.“

Jeg løb tilbage.

„Spade!“

„Spade!“

„Hvor er der en Spade?“

„Og Du maa have en Økse med, saa Du kan slaa Kistelaaget i Stykker!“

Jeg foer ud i Brændeskuret, hvor jeg fik fat i begge Dele, og jeg løb i en vanvittig Fart op ad Gaden.

Hjemme havde jeg ikke haft Tid til at lede efter Hat, jeg havde sat den første den bedste paa Hovedet, og det var min nye høje Hat, den jeg havde købt for at se værdig ud ved Emilies Begravelse.

Desværre tabte jeg den i den vanvittige Fart, jeg havde paa op ad Gaden, og jeg havde ikke Tid til at samle den op.

Oppe i Kirkestræde gik den gamle Vægter Simonsen og sang sine Vægtervers, han raabte noget efter mig, men jeg havde ikke Tid til at høre paa hans Sludder.

Oppe paa Bakken laa Kirken som en sort

Silhuet, og uden om den laa Kirkegaarden, hvor min Emilie laa og trykkede paa Knappen.

„Emilie!“

„Emilie!“

„Nu er jeg lige straks hos Dig!“ Kirkegaardslaagen var lukket, men saasmed jeg Værktøjet ind og kravlede selv over Laagen.

Jeg løb langs Kirkegaardsmuren hen til Hjørnet, hvor hendes Grav var, jeg fik stukket Spaden det første Stik ned.

Alle de fjollede Roser stod mig i Vejen, og jeg trak dem derfor op med Rode, skønt jeg stak mig nederdrægtigt paa dem, men det havde jeg ikke Tid til at tænke paa, jeg gav mig til at grave og grave.

Ivrigere og ivrigere slænged jeg Jorden bort, — ingen kan nogensinde have gravet, som jeg nu gjorde det.

Jeg gravede lige ned uden at gøre Hullet for stort straks, for det gjaldt jo om at komme saa hurtigt som muligt ned til hende, for at hun kunde høre, jeg var der, og for at hun saa hurtigt som muligt kunde faa lidt frisk Luft.

Bag efter kunde jeg jo saa grave hele Kisten frem og imedens kunde hun ligge og

tale med mig og fortælle mig, hvad hun havde oplevet.

For hvert Spadestik, jeg kom ned, raabte jeg:

„Emilie, nu kommer jeg!“

Spaden stødte i noget blødt klæbrigt, og jeg greb i det, for at faa det væk.

Det var noget slimet Tøj, og da jeg fik det frem, kunde jeg mærke, at det var et Par af Silkebaandene, der havde hængt ved Kransen, de var nu blevet til nogle væmmelige, sjaskede Klude.

Men nu var jeg altsaa nær ved Laaget, og jeg raabte saa højt, jeg kunde:

„Pas paa, Emilie, jeg slaar Hul paa Kisten.“

Jeg løfted Spaden og stødte til, — og den foer dybt ned.

Laaget var allerede raadent.

Da jeg trak Spaden tilbage, stod en afskyelig Stank op mod mig.

Jeg kunde næsten ikke faa Vejret, og selv om jeg holdt for Næsen, kunde jeg smage den nedrige Luft.

Jeg maatte et Øjeblik op og faa lidt frisk Luft, men først raabte jeg:

„Lille søde Emilie, nu kommer jeg lige straks!“

Jeg fik intet Svar.

„Hun er besvimet af Glæde,“ tænkte jeg.
 Det var mig et Øjeblik en Gaade, hvorfra denne raadne Lugt kom, men saa huskede jeg paa den lille døde Dreng, der var begravet sammen med hende.

Da jeg stod oppe paa Jordforhøjningen, jeg havde kastet i Vejret, saa jeg, at det begyndte at dages.

Det var nok Nat endnu, men dybt nede i Horisonten luede et mørkerødt Skær ud over.

Da jeg var kommet mig af mit Ildebefindende, bøjede jeg mig over Hullet, som jeg havde gravet ned, og saa hviskede jeg kærlent:

„Nu begynder jeg igen at grave.“

Hun svarede ikke.

„Kan Du se, at jeg ikke lod Dig være alene,“ raabte jeg.

Hun svarede ikke.

Men nu maatte jeg saa hurtigt som muligt grave hele Kisten ud, saa jeg kunde faa Laaget af og faa hende hjem i en varm Seng og give hende lidt Kamillethe, for hun maatte da være skrækkelig sulten.

Jeg gravede og gravede og gravede.

Spaden hang hele Tiden fast i noget, og da

jeg tog i det, mærked jeg, at det var en Metaltraad.

Det var den elektriske Ledning, men den trængte vi da Gud være lovet ikke mere til, og jeg huggede den derfor over med et haardt Hug af Spaden.

Efterhaanden fik jeg afdækket mere og mere af Kisten, og jeg slog Hullet i Hovedenden større, for at hun kunde faa saa meget frisk Luft som mulig.

Jeg skelnede hendes høje, hvide Pande, og da jeg vilde klappe hende, kunde jeg ikke straks finde hendes Haar, det laa saa langt tilbage og var blevet underligt slimet.

Som jeg stod her paa Laaget, brusede det pludseligt under mig

-----

Aa, jeg kan ikke, jeg kan ikke beskrive det skrækkelige.

Tænk Dem, --- nej, De kan ikke tænke det

 (Jeg rejste mig op for at komme bort fra hans modbydelige Historie, han greb i mig.)

„Nej, jeg skal ikke fortælle mere om det, og jeg kan heller ikke gøre det, for fra dette

Øjeblik var det, at der sænkede sig ligesom en Taage for mit Blik.

Jeg blev ganske vild, vild som jeg endnu er det om Natten.

Hvorfor skulde jeg lide saa skrækkeligt?

Hvorfor skulde andre Mennesker have Lov at gaa rundt og være glade, og hvorfor skulde jeg være den eneste, der skulde lide?

Jeg skulde lide for dem allesammen, men det vilde jeg ikke.

Jeg vilde ikke være Jesus.

Næ, var jeg blevet pint saa skrækkeligt, som jeg var, saa skulde jeg ogsaa nok vide at pine andre.

Da jeg nu løb ned ad Gaden, mødte jeg en lille frisk og rødmusset Dreng.

Han gik med Hænderne i Bukselommen og var glad, medens han fløjtede af Hjertens Lyst.

Jeg fik ham lokket ind i en Port ved at love ham en Toøre, og herinde greb jeg fat i ham og bored mine Tømmelfingre ind i hans Strube.

Ganske langsomt borede jeg, saa han fuldt ud vidste, at nu skulde han dø.

Et Skrig, et Angstens og Dødsens Skrig skingrede ud fra hans Strube.

Saa rallede han:

„Mor!“

Jeg roded mig ved at se hans Krympen. Dybere og dybere borede jeg mine Tømmelfingre ind, og hans Øjne ligesom masedes ud af Hovedet.

Hans lille Krop gennemrystedes af Kulde, og snart holdt jeg ham død og slatten i Haanden.

Jeg hørte, at der kom Folk løbende.

Jeg slap Drengen og ilede hjem.

Jeg hørte, at jeg blev forfulgt, men jeg løb stærkere end mine Forfølgere.

Da jeg var udenfor min Gadedør, hørte jeg, at Klokken inde i mit Soveværelse ringede endnu.

Vanvittig sprang jeg ind og rev det forbandede snærrende Bæst ned, — og saa mærkede jeg pludseligt, at jeg blev grebet af mange Hænder.

En Mængde Mennesker var i mit Værelse, de truede og bandede mod mig. Deres Øjne lyste af Had, men jeg, jeg fik et hvinende Latteranfald.

* * *

Han flytted sig hen mod mig, greb mig i min Arm og saa paa mig med nogle skrækkelige Øjne.

„Vøgt Dem!“ skreg han.

Med et velrettet Slag i hans Hjertekule slog

RUD LANGE: GULE ROSER

---

jeg ham fra mig, jeg rejste mig op og løb derfra i vild Angst.

Jeg syntes, at han forfulgte mig, og jeg skreg: „Hjælp, Hjælp!“

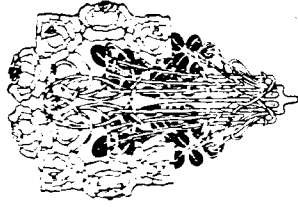
Nogle Opsynsmænd kom løbende, jeg lod dem om den gale og skyndte mig op paa mit Værelse, -- men nede fra Haven hørte jeg en modbydelig raadden Latter.

Næste Morgen, da man vilde bringe ham hans Morgenmad, laa han stivnet og død i sin Seng.

Hen over Gulvet forvildet sig en Blod-stribe.

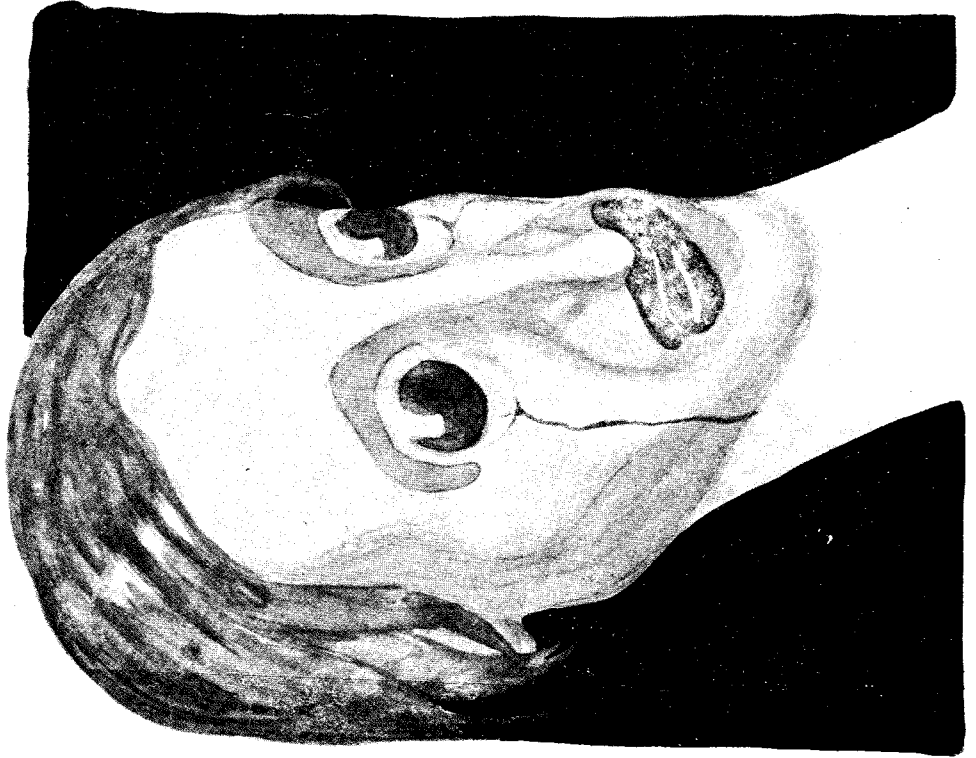
Ingen har endnu opdaget, hvorfra han havde den Lommekniv, med hvilken han i Nattens Løb havde snittet sin Hals over.

* * *

RUD LANGE:

Sule Roser

W. J. COHENS
BOGDRUCKERIE
KOBLENZ
KOBLENZ
KOBLENZ